

Interjú Huff Zsolttal

Állampolgárságot kaptak

Magánbölcsőde és tanoda

VIII. ÉVF. 78. SZÁM *Százhalom* 2020. NOVEMBER-DECEMBER

ÓVÁROSI KÖZÖSSÉGI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Boldog karácsonyt, Százhalombatta!

Fotó: Pap Miklós

A TARTALOMBÓL: Vendégoldal: Szabó Zoltán képviselő • Huff Zsolt: Ilyen kihívás előtt még nem állt az energiaszektor • Szabó Gábor: A képviselő naplója • Az óvárosiak tudják, hogy számíthatnak rám • Dinh Van Hoan: A szívember fél élete, ami nálunk lett egész • Újra gyermekzsivalytól hangos a régi óvoda • Krisztián Ferencné Marika: Távolba futó utak (folytatás) • Jankovits Márta: Novemberi hó • Történetünk története: Historia Domus

Vendégoldal

Szabó Zoltán képviselő, bizottsági elnök

- Rendkívül nehéz, helyenként súlyos gondokkal teli éven vagyunk lassan túl. Ezúttal mint önkormányzati képviselőt, és a szociális és oktatási bizottság elnökét kérdezem. Hogyan tekint vissza erre az időszakra?

- Március közepétől sok közösségi program elmaradt, elkezdtük megtanulni és betartani az aktuális járványügyi szabályokat. Igyekeztem gyorsan felmérni a választóközteremben, hogy kik szorulnak segítségre és rendszeresen elmentem - főleg az időskorúaknak - bevásárolni, gyógyszert kiváltani, csekket befizetni, amiért nagyon hálásak a mai napig is. Azt tapasztalom azóta is, hogy a lakosság nagy része, leginkább családon belül nagyban segíti egymást a mindennapok feladatainak megoldásában. Az általam vezetett bizottság döntést hozott a lakáspályázatokról és a hosszabbításokról is. Többen szolgálati lakást kaptak, bérlakások lettek kijelölve eladásra, amelyek eladásukat követően hozzájárultak a költségvetési egyensúly kialakításához. A téli időszakban tűzifára lehetett pályázni, mindenki a maximális mennyiséget kapta meg a következő napokban.

Március 16.-tól a tanév végéig minden iskola online oktatásra tért át, melyet ebben a váratlan helyzetben magas szinten megoldottak városunk iskolái, pedagógusai.

- Mi okozta a legnagyobb feladatot a szociális területen, különös tekintettel a járványra (gyermekétkeztetés, idősgondozás, szociális gondoskodás stb.)?

- Szociális területen a Covid-vírus megjelenésével az otthonukban élő időskorúak melegétellel való ellátása jelentett újabb feladatot, amelyet a Városi Családsegítő és Gondozási Központ felmért és biztonságosan ellátott. Az iskolákban az online oktatás idején is megtörtént a felmérés és akik alanyi jogon szociálisan rászorulók voltak, az igényekhez igazodva vehették át a melegételt a kijelölt iskolában az érvényes járványügyi szabályok betartásával. A helyi tájékoztatót mindkét

esetben jó volt, csak néhány időskorú városlakó kért tőlem információt, melyet örömmel osztottam meg velük, hogy segíthessem az étkezésüket. Az egészségügyben dolgozók is megérdemelnek minden tiszteletet, mert emberfeletti, amit nap mint nap elvégeznek.

- Mi jelentette bizottsági elnökként számára a legnagyobb segítséget? Kikre támaszkodott munkája során?

- 2006-tól négy éven keresztül voltam az Oktatási Művelődési Ifjúsági és Sport Bizottság elnöke és nagy örömmel vállaltam el most is az Oktatási és Szociális Bizottság vezetését. Városunk életében sok minden megváltozott azóta és a jelenlegi helyzethez alkalmazkodva kell most jó döntéseket hozni. A város bevételai csökkentek, de most is a legfontosabb a városlakók érdekeinek megfelelően, fenntartható jó megoldásokat találni, amelyhez megfelelő előkészítés szükséges.

A bizottsági üléseken a tagokkal minden napirendi pontot alaposan megbeszélünk a döntéshozatal előtt. Nagy segítséget jelent számomra Lukács Bernadett elnökhelyettes asszony, akivel sokszor megyünk külső helyszínre tájékozódni. A gördülékeny bizottsági ülések szakszerű előkészítésében az önkormányzati hivatal munkatársai, élükön dr. Horváth Ágota aljegyző asszony adott meg minden segítséget azért, hogy megalapozott jó döntéseket hozunk.

- Fel tudta használni évtizedes egyházügyi tanácsnoki tapasztalatát? Megmaradt a kapcsolat a helyi egyházi közösségekkel?

- Tizennégy éve vagyok a helyi Református Gyülekezet presbitere, és Istenhívő emberként nagyon örültem, amikor 2010-ben kineveztek Egyházügyi Tanácsnoknak a hozzákapcsolódó feladatokkal. Fontos célként jelöltem meg, hogy a városban szolgáló egyházi gyülekezetek közeledjenek egymáshoz, legyenek közös rendezvények, ahol mindenki jól érezheti magát és megismerhetjük egymást. Erre csak akkor lehetett esély, ha minden egyházi gyülekezet ezzel az Ökumenikus szemlélettel azonosulni tud.

Ezen szemlélet kialakításában sokat segített Sárosi Gábor, a református gyülekezet lelkésze, akinek vezetésével valósult meg az Ökumenikus esti alkalom.

Az ezt követően években fogalmazódott

meg az az igény, hogy a családokra gondolva családi napot rendezünk. Az egyeztető megbeszéléseken minden egyházi vezető lelkesen támogatta az ötletet, és az elmúlt év őszén már negyedik alkalommal rendeztük meg az Ökumenikus Családi Napot.

A feladatok szervezését forgórendszerben oldjuk meg, de a gyakorlatban mindenki besegít a családi nap sikere érdekében. Sajnos ez év őszén a járványügyi helyzet miatt nem tudtuk megrendezni, de bízom benne, hogy a következő évben folytatni tudjuk és hagyománnyá válik.

Sikernek könyvelhetjük el azt is, hogy a katolikusok és a reformátusok a gyerekekkel együtt minden héten egy alkalommal fociznak egymás ellen. Emlékszem, amikor évekkal ezelőtt elkezdődött ez a szabadidős program, külön voltak a csapatok, gyülekezetük szerint egymással egészségesen versengve. Mostanában már teljesen vegyesen állnak fel a csapatok és nagyon családias a mérkőzések hangulata.

- Ön nem csak bizottsági elnök és képviselő, hanem a Fidesz helyi szervezetének elnökségi tagja is. Mit hozott az év a politikai munkában?

- A helyi képviselőtestületben hárman vagyunk a Fidesz képviseletében. Elmondhatom, hogy kiváló a munkakapcsolat köztünk, mely a döntéseink jó előkészítéséhez fontos.

Nagy Balázs rendkívül ambiciózus, fiatal alpolgármester, akit már régóta ismerek és bízom abban, hogy sokat segíthet városunknak lendületével, előremutató, racionális gondolkodásmódjával.

Lukács Bernadett asszony pártelnökként és a bizottság elnökhelyetteseként sokat segít és szociális érzékenységgel nagyon sok feladatot vállal magára.

Fontosnak tartom azt is kiemelni, hogy kiváló a kapcsolatunk Bóna Zoltánnal, választókerületünk országgyűlési képviselőjével, aki már eddig is nagy segítséget nyújtott városunk fejlődéséhez az elmúlt években is, hiszen másodsor választotta meg a lakosság többsége parlamenti képviselőnek.

És végül a Százhalom magazin munkatársainak, olvasóinak és városunk minden lakójának áldott, békés karácsonyi ünnepeket, jó egészséget és eredményekben gazdag boldog új évet kívánok!

Huff Zsolt: „Azon dolgozhatok, ami a gyerekeim életét kényelmessé és biztonságossá teszi”

Ilyen kihívás előtt még nem állt az energiaszektor

Változó, bizonytalan, összetett, ellentmondásos – így foglalják össze az energetikai szakemberek – és valószínűleg nem csak ők – azt a vezetési, stratégiaalkotási modellt, amelyben iparáguk jövőjét próbálják megtervezni. Van rá egy kifejezésük is: „VUCA world”, volatile, uncertain, complex és ambiguous azaz változó, bizonytalan, összetett, ellentmondásos világ. Ebbe a perspektívába tekinthetünk be Huff Zsolttal, a MOL Csoportszintű DS termelési ügyvezető igazgatójával, akitől azt kérdeztük, milyen szerepet szán a vállalat irányítása a Dunai Finomítónak, amely – jelenleg – Százhalombatta legnagyobb bevételi forrása.

Huff Zsolt 1993 óta él városunkban, 2001-ben költözött Óvárosba feleségével és két gyermekével. Ajkán született, Veszprémben tanult, a munka és a családalapítás hozta Százhalombattára. Friss diplomás mérnökként végigjárta a finomítói ranglétrát, részt vett az alacsony kéntartalmú (10 ppm-es) üzemanyagok előállításához szükséges valamennyi fejlesztésben, a kénmentesítők megvalósításában, a benzinkeverő felújításában, amely az akkori – '90-es évek végi – Európa legmodernebb benzinkeverő üzeme lett. Ma is jó érzéssel tölti el, hogy minden hazai bio- és alacsony kéntartalmú üzemanyag bevezetésében közreműködött.

2008-tól '10-ig a mantovai finomító termelésvezetője, majd igazgatóhelyettese volt Olaszországban. 2010-től '14-ig az összes MOL-finomító és az ellátási lánc optimalizációjáért felelt. 2014-ben a Tiszai Vegyi Kombinát utolsó és egyben a MOL Petrolkémia első vezérigazgatója lett. 2017 vége óta a budapesti MOL-székházban dolgozik, ahol a finomítói és a petrolkémiai termelés irányítása a feladata. Ami mostanában leginkább foglalkoztatja, éppen az, ami minket, csak egészen más nézőpontból.

Mint mondja, az 1960-as évek alapító, nagy generációjának, amely nagyjából a 2000-es évek elejéig határozta meg a Dunai Finomító működését, egészen más volt a

kötődése, mint azoknak, akik a következő évek során kerültek be az üzembe. Az első ötven évet olyan kiemelkedő szakemberek

jellemezték, mint Rátosi Ernő, akinek a nevéhez olyan fejlesztések köthetők, amelyek a DUFI-t Európa legjobb finomítói közé emelték. Hozzá hasonló ikonikus alak Tiszaujvárosban Huszár Andor igazgató, aki szintén korát meghaladó döntéseket hozott,

amelyek hosszú évtizedekre meghatározó vállalattá tették a TVK-t. Ezekben az évtizedekben állandóság, stabilitás és erős érzelmi kötődés jellemezte ezeket a hazai vállalattóriásokat, mára azonban nagyon megváltozott a külső környezet, amelyben működnek. Ezt mindenki tudja, akkor is, ha nem akarja elfogadni.

Az a stabilitás, amikor húsz-harminc évre előre lehetett látni egy iparág jövőjét, mára szertefoszlott. Amiben most lehet és kell is tervezni, az a „VUCA world”, a szinte követhetetlenül gyorsan változó, bizonytalan, komplex és ellentmondásos társadalmi, politikai és gazdasági környezet.

Egyes jóslatok szerint 2040-re nagyjából kilenc milliárdan fogunk élni a Földön, és ötven százalékkal fog megemelkedni az energiaigényünk. A mostani hatszázmillió autó helyett várhatóan 1,2 milliárd jár majd az utakon, a Föld azonban várhatóan már nem fogja elbírní ezt. Ezért születnek az államok között egyezmények, az Európai Unió például eredetileg 2100-ra tűzte ki a karbonsemlegességet – bármit is jelentsen ez -, három éve viszont úgy döntött: ennél nagyobb a baj, és 2050-re hozta előre a határidőt, amelyet az úgynevezett Green Deal ajánlásában hirdetett meg.

A kőolajfeldolgozásra, fosszilis alapanyagokra épülő energiaszektor kihívása nagyságrendekkel nőtt meg.

„Ha abból indulunk ki, hogy egy beruházási ciklus öt-hat évig tart, van még három jó dobásunk, hogy eltaláljuk, mi lenne az a fejlesztési irány, amivel a vevők, a tulajdonosok és a dolgozók is elégedettek lehetnek. Emberek tömegei követelik a széndioxid-kibocsátás radikális csökkentését, de legalább ennyire ragaszkodnak az utazáshoz és az öltözködéshez, aminek az a trendje, hogy a nagy márkák havonta cserélnek kollekciót. Ebben a kettősségben élünk, és ebben a közegben gyártunk most stratégiát.”

Amikor Rátosi Ernőék nagyon komoly lobbitevékenység és műszaki előkészítés

eredményeként megvalósították az FCC üzem, vagy amikor a kétezres évek elején elindult a késleltetett kokszoló, az szárnyakat adott a Dunai Finomítónak és a MOL-nak. És jelenleg is ilyen volumenű fejlesztés-

Míg jelenleg 70-30 százalék az üzemanyagarány a termékekben, 2035-re ennek 50-50 százalékra kellene változnia.

A fent említett „három jó dobás” közül az első Tiszaújvárosban kezdődött el, a polioli-

minket”. Így aztán „nem ők tették tönkre magukat”, hanem valaki más. „A DUFI-ban jó szakemberek vannak, és bár az elmúlt fényes ötven év után nehéz lehet elfogadni, hogy nem nálunk nőnek ki az üzemek a földből, de biztos vagyok benne, hogy Százhalombatta mindenképp szerepet kap a MOL hosszú távú stratégiájában, ideér a fejlesztés.”

Hogy nálunk kerül-e sor a következő „nagy dobások” egyikére, természetesen elsősorban gazdasági, megtérülési és stratégiai kérdés, de részben azon is múlik, sikerül-e meggyőzni a döntéshozókat, hogy az itteni szakemberbázis, kollektíva hajlandó megküzdeni ezekkel a kihívásokkal és alkalmas erre az átalakulásra.

Hogy mikor, az sok mindentől függ, de tény, hogy az itt levő eszköz, tudás, humánkapacitás, az infrastruktúra és az elhelyezkedés nagyon értékessé teszi a százhalombattai finomítót. Az energiaigény megmarad, sőt, előállítani pedig ott éri meg, ahol már adott az alap infrastruktúra. A menedzsment dolgozik a hátra levő két „nagy dobáson”, de minden egyéb részlet egyelőre üzleti titok.

Hogy végül elérhető cél-e 2050-re a karbonsemlegesség – bármit is jelentsen ez –, arról megoszlanak a vélemények. Tény, hogy ahogy közelítünk a nullához, exponenciálisan nőnek a kiadások, vagyis jelentős összegű beruházásokról beszélünk.

„Ilyen kihívás előtt még nem állt az energiaszektor. Nem áll ugyanis rendelkezésre az a technológia, amire azt mondhatnánk: megoldjuk vele a feladatot. Nem áll rendelkezés-

re, átalakulásra van szükség, bár a fentiek fényében 2050-ben nagy valószínűséggel már nem azokat a termékeket fogja gyártani a MOL, amiket jelenleg. 2030-as stratégiájában célul tűzte ki, hogy csaknem 4,5 milliárd dollárt ruház be azért, hogy a változó környezetnek és felhasználói szokásoknak a legjobban megfelelhessen.

A kőolaj-feldolgozó ipar, így a DUFI számára is jelentős versenyelőnynek számít a petrokémiai integráció, mert azt jelenti, hogy ugyanabból az alapanyagból nemcsak üzemanyagokat tudnak gyártani, hanem az értéklánc kiterjesztésével műanyagokat vagy egyéb vegyipari termékeket is, amelyekre a változó világban is óriási szükség van. Elég, ha az orvostudományra, az építkezésre vagy a közlekedésre gondolunk.

A tendenciák szerint Nyugat-Európában 2025-től várhatóan megszűnik a tradicionális, száz százalékban benzines, gázolajos személyautók forgalmazása, a kamionok, erőgépek, repülő és hajók tekintetében azonban egyelőre nincs konkrét megoldás. A MOL DS (termelés, logisztika, kereskedelem) stratégiája most az, hogy ameddig lehet, benne marad a hagyományos üzemanyagüzletben, miközben folyamatosan halad a termékváltással, vagyis az úgynevezett „petkemizációval”. „Ez egy kicsit olyan, mint amikor menet közben kell megjavítani a repülőgépet.” Kétféle gondolkodásmódot igényel egyszerre: a termelés, a végrehajtás precizitását és a problémamegoldás kreatív, innovatív, együttműködő és tudásmegosztó attitűdjét.

komplexum építésével, miután ott már volt petrokémia és elegendő terület is. De fontos tudni, hogy ez az üzem hatvan-hetven százalékban százhalombattai alapanyagra épül. A DUFI-nak azonban nagyon jelentős transzformáció kell keresztülmennie. Üzemanyaggyártásra építették, most azonban más korszak kezdődik el.

A gazdaságtörténetben vannak jó és rossz példák is. A holland DSM nevű céget 1902-ben alapították, szénbányászatra. Jelenleg is működik, de orvostechológiával

foglalkozik. Így is reklámozza magát: száz év transzformáció. A világelső KODAK azonban, amikor a saját mérnökei kifejlesztették a digitális fényképezőgépet, azt mondta: „nem támogatjuk, mert tönkretesz

re akkor mennyiségű megújuló energia sem. Nagy-nagy kérdőjel az egész, de nekem ettől szép és ettől izgalmas. Azon dolgozhatok, ami majd a gyerekeim életét teszi kényelmessé és biztonságossá.” **CK**

Szabó Gábor beszámolója

A képviselő naplója

A fokozódó járványhelyzetben örömteli dolgokról is lehet beszámolót írni. Egy szerény körülmények között élő egyedülálló óvárosi nő (akinél már ez előtt is többször jártam és a VCSGK „látókörében” is van) külterületen álló házában a tetőjavításában kérték a közbenjárásomat. A tetőjavítás folyamatban, és heti rendszerességgel visszem neki a tartós élelmiszerekkel, tisztálkodó szerekkel, ruhákkal megrakott szatyrokat, hála a felajánlóknak.

Nagyobb mennyiségű tűzifa felajánlás is érkezett, amelyben a közvetítésemet kérték, több rászoruló család otthonában lesz ezáltal meleg a hidegebb napokon. A Pest Megyei Speciális Mentő és Önkéntes Tűzoltó Egyesület térítési szolgáltatás keretében vállalja veszélyes, előregedett, "túl nagyra nőtt" fák kivágását. Több ilyen munkából származó fát feldarabolva le is szállítottak az általam megjelölt falusi rászorulóknak.

Folyamatosan jelzik számomra, hogy a faluban nyers húst tesz ki valaki közterület-

re, ami nemcsak közegészségügyileg agyályos, hanem balesetveszélyes is, nem beszélve arról, hogy a kóbor és vadon élő állatokat is beszoktathatja ezáltal a lakott területre.

Az enyhe időjárásnak köszönhetően több építkezés környezetében az ott lakók panaszkodtak az úttestre felhordott sárra, a Közterület-felügyelettől kértem a sűrűbb ellenőrzést ezeken a helyeken.

Nov. 3.: Több Határ utcai lakó kérte, hogy az utca elejére kerüljön ki a zsákutca tábla, mert egyre több eltévedt autós forgódik az utcájukban. A tábla természetesen kikerült.

Nov. 4.: Ismét rendkívüli jogrend van érvényben aminek értelmében a képviselő-testület hatáskörét a polgármester gyakorolja 90 napig, valamint szigorítottak a járványügyi szabályokon.

A helyi KÉSZ szervezésében az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének 64. évfordulóján az áldozatokra emlékezünk a Kopjafánál, ahol a megemlékezők gyertyát gyújtottak a nemzeti gyásznapon.

Nov. 5.: Kihelyezésre került városrészünkben a karácsonyi díszkivilágítás, a tavalyinál sajnos kevesebb kerül ki szerte a városban. Idén került a Szabadság útra is 12 db, valamint a Szent László utcára 12

db és a Révész utca elejére egy fényfűzér.

Javítva lett a Meggyfa utcában egy megsüllyedt csatornafedél, valamint a Szent László utcában is a díszburkolat (ennek köszönhetően már nem a házak kertjébe folyik be az utcáról a csapadékvíz).

Nov. 6.: A „Látni és látszatni” akció keretén belül az érdi rendőrkapitányságon osztottak ehhez kapcsolódó termékeket, kérésre Bányi László alezredes őrsparancsnokunk hozott ezekből, melyeket szétosztottam az igénylőknek.

Nov. 7.: Az óvárosi Pitypangos Tagóvoda előkertjébe lett elültetve önkéntesekkel az a 10 db cserje, amit a Tesco játékában a Hulladékcommandó Társadalmi Járőrszolgálat nyert meg.

Nov. 9.: Településfejlesztési és templomrekonstrukciós ügyben kerestük fel Bóna Zoltán országgyűlési képviselőnk a fogadóóráján, Lukács Bernadett képviselő társammal és Csupics Nikola Szerb Nemzetiségi Önkormányzat elnökével.

Nov. 10.: Újabb illegális hulladéklerakás történt a Sánc-hegyen, a rendőrségi helyszínelés után Tolnay Győzővel és Szalai Attilával megtisztítottuk a helyszínt.

Nov. 13.: Az elmaradt Sportdíj Gála 2020 díjainak kiosztásában is örömmel vettünk részt. Testnevelési és Sport Oklevélben részesült **Dávid Cintia** az „Év legjobb sportolója egyéni lány bronz fokozatban”,

illetve a **Százhalombattai 1. Számú Általános Iskola IV. korcsoportos labdarúgó csapata** az „Év legjobb utánpótlás sportolója csapatban”.

Nov. 14.: Az óvárosi Pitypangos Tagóvoda előkertjében még mindig maradt beültethető terület, így Loós Attila felajánlásából újabb növények kerültek ide, ezzel is megszépítve az óvoda környezetét.

Nov. 19.: Több úthiba és megsüllyedt csatornafedlap lett javítva a városrészünkben.

Nov. 21.: A Kárász utcában élő szépkorúak telke előtti csapadékvíz-elvezető árok rendbetételében Szalai Attila képviselőtársam és egy tucatnyi önkéntes vett részt. A kibetonozatlan árokból kilapátoltuk a hordalékot, amit a Szákom Kft. szállított el. A lakók reggelivel, süteményekkel, valamint forralt borral és forró teával láttak el bennünket.

Nov. 26.: Videokonferencia keretén belül tájékoztatta polgármester úr a képviselőket a 2020. évi költségvetéssel kapcsolatban. A februári 1,2 milliárd hiány és az őszi 331 milliós hiány mostanra 191 milliós pozitív többletre változott. Ez köszönhető az egyensúlyi intézkedéseknek és a költségvetési rendeletmódosításoknak.

A településrészünk fejlesztésével kapcsolatban is a rendkívüli jogrend végeztével fog egyeztetni a képviselő-testület remélhetőleg 2021. februárjában.

Nov. 27.: Városunk közterületein felállított karácsonyfák díszítésében vettem részt, sajnos az ünnepi forgatag elmaradásával. Pénteken 16 órától az ünnepi díszkivilágítások is felkapcsolásra kerültek.

Nov. 28.: Reggel a betlehemi jászol is újra felállításra került a Szent László templom előtt, ami advent első vasárnapján már teljes „fényében” tündökölt. Köszönet érte Pozsgainé Szabó Évának, Loós Attilának, Mikulásik Gábornak és Varga Péternek.

Dec. 6.: A Családok Átmeneti Otthonában is járt a Mikulás, akinek átadtam 30 db csomagot a bent lakó gyermekek részére!

KÉREM VIGYÁZZANAK, VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

Elérhetőségeim a szokásosak, keresnek bizalommal: szabogabor@mail.battanet.hu és 06-20-222-2930.

Szabó Gábor

SZÁZHALOM

Óvárosi Községi, Közéleti Folyóirat

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:

Jován László,
a Hírhalom Egyesület elnöke

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Postacím: 2440 Százhalombatta,
Csenderics út 4.
Tel.: 06-30-966-8079

www.szazhalom.hu
ISSN szám: 2559-9860

Nyomdai munkák:

Hírhalom Egyesület, Százhalombatta

Támogatók:

Nemzeti
Együttműködési
Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapítvány

Év végi interjú Szabó Gábor óvárosi képviselővel

Az óvárosiak tudják, hogy számíthatnak rám

- Elmúlt egy év, a képviselő tanulóéve. Más lett, mint amit az induláskor képzelt róla?

- Igen eltelt, egy olyan év amire senki sem számított, még a képviselő-testület sokat tapasztalt tagjai sem. Nem gondoltam volna, hogy ennyire nehéz helyzet fog előállni, de nem lehetek elégedetlen. Mint „első éves” képviselő úgy érzem, minden segítséget megkaptam és a kapok polgármester úrtól, a képviselőktől, de legfőképpen a hivatal dolgozóitól.

A világvárvány okozta gazdasági válság senkit nem kímél, az önkormányzatunk költségvetése is megérzi azt a bizonytalanságot, ami körülöleli az életünket. Az ismerkedés ideje elmúlt, eddig sem és ezután sem fogok tétlenkedni, hiszen azon a 382 választón kívül akik megtisztelték a bizalmukkal, Óvárosunk minden lakója tőlem várja a kedvező változást városrészünkben.

Felsorolnám azokat amik megvalósultak ebben az évben az Óvárosban: közvilágítási problémák csökkenése, forgalomtechnikai tükrök és köztéri kukák kihelyezése, a temetőhöz vezető lépcsőhöz négy napelemes lámpaoszlop telepítése, több év után a RÉV ABC teljes kiürítése, Szent László úti régi óvoda értékesítése, igényeknek megfelelően különböző közlekedési táblák kihelyezése...

Nagy öröm volt számomra: a kültéri keresztút állítása a Sánc-hegyre a KÉSZ jóvol-

tábol, Thália Tanoda érkezése a Zenálkó Etel Községi Házba, NaposHoldas Meseház Családi Bölcsőde megnyitása a régi óvoda épületében várhatóan januárban, az Omega Sportcentrum nyitása az Erőmű úton. A leginkább örömteli számomra újságunk, a Százhalom Magazin fennmaradása az önkormányzati támogatás elmaradása ellenére.

- Nem hiányzik a civil kurázi, a szabadság, az önkéntes közszolgáltatás (javítás, festegetés, szemétszedés, játékok stb)?

- A 2020-as év a pandémia miatt nem a közösségi élet sikereiről lesz emlékeztető, de ebben is pozitív vagyok, hiszen rengeteg alkalom adódott így is, hogy együtt legyünk és alkothassunk. A teljesség igénye nélkül: medencés sárkányhajó verseny az Óvárosi Papírkutyákkal, Százhalom Kalendárium 2020 könyvbemutatója, óvárosi Pitypangos Tagóvoda alapítványi bálja, tavaszi szájaszk kiosztás, a trianoni békediktátum 100 éves évfordulója, RÉV ABC kiürítése, Óvárosi Focikupa hat rendezvénye, Szent László napi megemlékezés, Szabadság utcai korlátfestés, Sirály és Kőbükki játszótér megszépítése, családi nap az óvárosi foci pályán, Szent László templomunk rendbetétele, Matta-kerti szomszédolás, Batta Bringa, Duna-part megtisztítása, óvárosi Pitypangos Tagóvodánál bokrok, cserjék, gyümölcsfák ültetése, Kárász utcai ároktisztítás, betlehem-i jászol felállítása...

Sok minden elmaradt, de ezeket remélhetőleg 2021-ben bepótoljuk.

- Hogyan változott a választókkal való kapcsolata (tapasztalatok, sikerek, kudarcok)?

- Számítottam erre a kérdésre. Anynyit tudni kell, hogy minden tőlem telhető megteszek annak érdekében, hogy minél több kedvező változás történjen a faluban ebben az öt évben, de lehetetlen minden igényt kielégíteni. Folyamatosan azon dolgozom, hogy ne csak az apró-cseprő dolgok legyenek elintézve, hanem régóta elhúzódó problémákra és hiányosságok-

ra megoldást találjak. Akiknek eddig nem tudtam azokkal is remélhetőleg közösen találnunk megoldást az életüket befolyásoló gondokra.

Kudarckok talán akkor érnek, amikor nem olyan reakciót kapok vissza, mint ami elvárható lenne, és ezt nem csak az elutasító visszajelzésekre értem. Arról nem beszélve, hogy a képviselőségről is határozott véleménye van egyeseknek. A lelkiismeretem tiszta a munkámmal kapcsolatban.

- Megítélése szerint mit nyert Önnel az óvárosi választó?

- Még korai kijelenteni, hogy nyertek velem a választók, hiszen csak egy közvélemény-kutatás tudná kideríteni, bár tény, hogy rengeteg biztató visszajelzést kapok. Rosszat szerencsére csak keveset. Arra töreksem, hogy egyre szélesebb körben eljusson, hogy számíthatnak rám és keressenek bizalommal.

- Óvárosban jelenleg melyek a legégetőbb gondok, feladatok?

- Igazi „égető” problémák szerintem nincsenek, de feladat azért akad, felsorolnék egy párat: Szabadság út felújítása a Gyorma utca és Hét vezér utca között, RÉV ABC hasznosítása, közvilágítás (Álmos utca egy szakaszán, Matróz utca, Kőbükki játszótér folytatásában), csapadékvíz elvezetés (Halász, Kárász utcában) parkoló kialakítása (Matta-kertben, Határ utcai buszfordulónál).

- Maradt még ereje a 2021-es év végiggondolására? Milyen jövő évet tervez az Óvárossal?

- A 2021-es év szerintem nem ígér sok jót, de véleményem szerint a lehetőségekhez képest, ha előrelépés nem is fog történni, de felelős vezetéssel elkerülhetőek lesznek a váratlan meglepetések. Az Óvárosban ismertek a változtatásra szoruló dolgok, teendők előttem is, azon leszek, hogy apránként is, de ezek megoldást nyerjenek, ehhez kérem ezután is a barátaim és az óvárosiak segítségét.

Dinh Van Hoan története

A szívember fél élete, ami nálunk lett egész

Hivatalosan is magyar állampolgár lett az Óvárosban élő Dinh Van Hoan és családja. A harmincnnyolc éves, vietnámi származású kiskereskedő tizenhat éve érkezett az országba. A legnagyobb kihívást a nyelv elsajátítása jelentette számára. Mivel a munka mellett nem jutott ideje iskolába járni, éjszakánként tanult a kollégájától - naponta tíz-tizenöt új szót.

Régebben itt élő kereskedő nagybátyjához érkezett Magyarországra 2004-ben. Tíz évig dolgozott vele együtt Budapesten. Ott ismerte meg feleségét, Nguyen Thi Lan Huongot, aki szintén Vietnam középső részéről érkezett hozzánk, annak a városnak a szomszédságából, ahol Hoan nevelkedett. 2011-ben házasodtak össze és 2014-ben költöztek Százhalombattára.

Előtte több helyen is körülnéztek. Hoan ingatlanos ismerőse ajánlotta nekik Battát, ahol végül megfelelő üzlethelyiséget is leltek. A Piac tértől nem messze, az egykori SZVELKA szolgáltatóházban nyitottak vegyeskereskedést 2014 tavaszán. A bérleti jogot pályázaton nyerték el a tulajdonos önkormányzattól. A „market”, ahogy a környéken emlegetik hamar népszerű lett a vevők körében. Az olcsó árak, a figyelmes, közvetlen kiszolgálás és a nagy áruválaszték miatt azóta is jelentős a forgalma.

A „kicsi, de jó” városban Hoanék hamar otthonra leltek. A lányok – Chau és Tran – a kéttannyelvű Eötvös iskolába járnak, a legkisebb gyerek, Tung pedig az óvárosi oviba.

Tavaly egy újabb boltot is nyitottak Hoanék, nem messze az elsőtől, a SZÁKOM korábbi irodájában, ahol egy ideig fitneszterem is működött. Az árupaletta eltér az első üzletétől. Konyhai, fürdőszobai felszerelést, műanyag termékeket, táskákat, írószert, ajándékot kínálnak. Egyelőre nem akkora sikerrel, mint az élelmiszerral és alkohollal is kereskedő első üzletben, de Hoan szerint itt is alakul a forgalom.

Azért tudnak nagyon sokféle árut viszonylag olcsón adni, mert a szokásosnál kisebb haszonkulccsal dolgoznak. „Inkább több nap olcsó, mint egy nap drága” – magyarázza Hoan a „jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok” tőlünk sem teljesen idegen filozófiáját. Hozzáteszi azt is, hogy sikerükben jelentős szerepe van a nagy munkabírásnak. Nem bánják, ha többet kell dolgozniuk a kisebb haszonért. Lényeg, hogy gyorsan forogjon az áru és mindig tele legyen a bolt.

Hoan hazájából a mai napig nagyon sokan vágnak neki a világ legkülönbözőbb tájainak, Koreának, Japánnak, Európának, elsősorban az otthoni alacsony keresetek miatt. Hoan ezt úgy magyarázza, hogy mindenhol nehéz a munka, de itt tíz nap alatt keresi meg azt, amit otthon egy hónap alatt. A legtöbben az otthon maradó családjukat is támogatják a külföldön megkeresett pénzből. Ezer forint, amit innen hazaküld, a családja egy napi ellátását fedezi. Ha csak egy valaki nekivág a nagyvilágnak, már könnyebb lesz az élete a Vietnámban maradó családjának.

Mivel az országban ennyire olcsó a munkaerő, az elmúlt húsz-harminc évben nagyon sok multinacionális nagyvállalat telepített oda gyártó egységeket, amely jelentős fejlődést eredményezett. Ezzel párhuzamosan a kommunista politikai rendszer is felpuhult Hoan elmondása szerint.

többet ért el, mint sokan mások, akik vele egy időben érkeztek az országba.

A fizetését hat évig gyűjtögette, és amikor 2010-ben először hazalátogatott, mind a hat testvérenek jelentős támogatást adott.

Az önálló üzlet megnyitásához a már említett nagybácsitól és a barátaitól kapott segítséget. A bankhitelbe külföldiként bele sem vágott. Összetartó, együttműködő, erős a közösségük, kölcsönösen segítik egymást szükség esetén. A nyitás ezzel együtt is nehéz időszak volt az életükben. A gyerekeik kicsik voltak, a legkisebbet magánbölcsődébe adták, de ha megbetegedett, Huongnak otthon kellett maradnia. Ő egyébként szintén kereskedőként érkezett Magyarországra, később hazament és a fodrászatot is kitanulta, de amióta összeházasodtak, csak a boltokban dolgozik.

Hoan számára könnyű volt a beilleszke-

kor édesapja súlyos szív műtéten esett át. Amikor arra kérem, meséljen a két ország, a kétféle kultúra közötti különbségről, meglepő dologgal kezd.

Vietnámban ugyanis szerinte jóval tovább tart a szülői figyelem és odaadó gondoskodás, mint nálunk. Hiába van az ő felnőtt testvéreinek például saját családjuk és gyermekük, a szülei még mindig féltő gondoskodással tekintenek az életükre és folyamatosan foglalkoznak vele.

Hoan szereti a magyar konyhát, bár jóval zsírosabb és cukrosabb, mint a vietnámi. Szerinte mi sokkal több sajtot és édességet eszünk, az ő táplálkozásuk pedig naturálisabb – sok levestel és rizszel.

Ugyanúgy megünnepelik a karácsonyt és az újévet, mint mi, de legnagyobb ünnepük mégis a vietnámi holdújév, amely január-februárra esik, de pontos időpontja változó.

Hoan a fél életét Magyarországon töltötte, de szerinte igazából „az egészet”, hiszen itt vált önállóvá, itt alapított családot, itt lett munkája, háza, gyereke.

A letelepedés első éveiben a legnagyobb nehézséget a magyar nyelv okozta neki, amelyet közismerten nagyon nehéz elsajátítani. Hoan este hat-hét órára ért haza a munkából, és rendszerint tíz órakor ült le az asztalhoz a füzetével, amibe a kollégája által tanított magyar szavakat írta. Egy-egy éjszaka tíz-tizenötöt tanult meg, és legtöbbször egy óra körül feküdt le aludni, másnap pedig fél ötkor kelt.

Nem voltak könnyű évek, de ő szerencsére nem fél a munkától. Büszke rá, hogy

dés. Azt mondja, mindig mindenütt akad néhány idegengyűlölő ember, de a többség nem ilyen. Akik pedig megismerték, azok meg is szerették őt.

Márciusban több mint hétszáz ezer forint értékben ajándékozott fertőtlenítő tisztítószereket, védőmaszkot és vécepapírt az egészségközpontnak, bár akkoriban, a járvány első hullámában ezek beszerzése számára is gondot okozott. Azt mondja, a betegségben különösen támogatni kell egymást, és ilyen helyzetben az „esztéká” a legfontosabb. Adományával szerette volna azt is kifejezni, hogy Százhalombatta az otthona, ide tartozik.

Vietnámban legutoljára tavaly járt, ami-

ilyenkor egy hétre bezárnak az iskolák és a munkahelyek. Szokásrend rögzíti, hogy mely napon kiket – családot, feljebbvalókat, barátokat, ismerősöket – illik végig látogatni és köszönteni. Egyébként olyan az egész, mint nálunk a karácsony – magyarázza Hoan –, csak tovább tart.

Feleségével együtt buddhisták, de a vallási szokásokat inkább csak Huong tartja, mivel ő többet tartózkodik otthon, és számára fontosabb is a hagyományok ápolása. Hoan azt mondja, neki csak az számít, hogy jó és őszinte emberek vegyék körül. Így fejezi ki: „szívember”.

Magánbölcsőde és tanoda a Szent László utcában

Újra gyermekzsivalytól hangos a régi óvoda

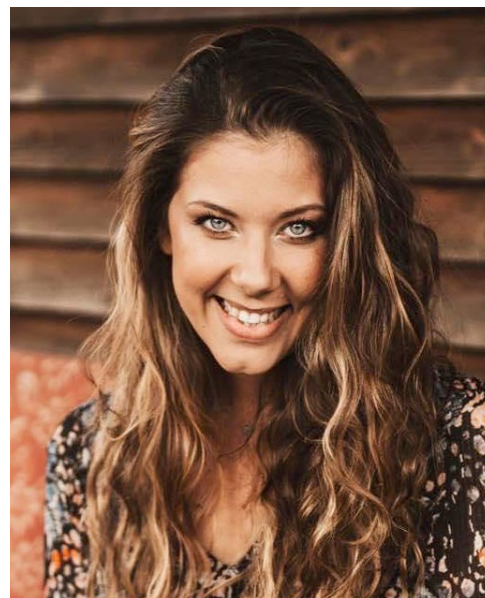
Van a Szent László utcában egy régi, kúriaszerű épület. Valamikor kiemelkedett a sok nádtetős kis parasztházak sorából. Amire vissza tudok emlékezni, hogy az ötvenes években egy Ács nevű körzeti orvos lakása volt, később Tanácsháza, majd óvoda. Utána több évig lakatlanul állt, mert a Poroszlai Ildikó utcában felépült az új óvoda. A közelmúltban kiderült, hogy az épületet felújítva bérbe vették magánbölcsőde céljára. Lapunk megkereste a vezetőt, Szélpál Esztert, hogy megkérdezzük a falu számára eddig ismeretlen intézmény működéséről.

Megkértem Szélpál Esztert, hogy bevezetőül meséljen magáról, illetve arról, hol és mivel foglalkozott?

- Százhalombattán születtem egy olyan családban, ahol édesanyám, Szélpál Stefánia és a nagynéném, Rédlí Éva 2013-ban megalapította NaposHoldas Családi Napközit. Én ebben nőtem fel, és 17-18 éves

koromra tudtam, hogy ez érdekel engem is, folytatva a családi példát.

Elvégeztem egy szakirányú vezetői tanfolyamot, aminek köszönhetően átvehettem a bölcsődei részét a vállalkozásnak. Édesanyám szakmai vezetőként maradt a bölcsődében, nagynéném Dunafüreden vezeti a NaposHoldas Tanodát, ahova az

általános iskolai alsó tagozatú korú gyermekek járnak. Két éve, hogy különváltam és kerestem a faluban egy olyan helyet, ahol nyithattam egy bölcsődét másfél éves kortól négy éves korú gyermekek részére. Erre a Szent László utcában egy családi házban találtunk helyet, mielőtt lehetőségünk lett volna a régi óvodába beköltözni.

- Tervei szerint mikor fog megnyílni ez az intézmény?

- Januártól szeretnénk három kiscsoportot indítani, persze ez a vírus helyzettel is függ.

A faluban régen a templom mellett működött az általános iskola egy része, más helyen az egy tantermes ún. szerb iskola. Régi hagyományai voltak az oktatásnak már 1822-től. Több helyen már az 1920-as évektől óvodába járhattak a gyermekek. Nagy bánatunkra az iskola teljesen kiköltözött a lakótelepre, de az óvoda maradt abban az épületben, amelyben most nyílik a bölcsőde. Nagyon hiányzik a gyermekzsivaj, szinte üresek az utcák.

- Örömmel hallottuk, hogy a több évig üresen álló épületbe újra gyermekek költöznek. Milyen tervei vannak a jövőre nézve?

- Szeretném ha nemcsak bölcsőde de egyben egy közösségi tér is kialakulhatna. Mivel az épület adottságai nagyon kedvezőek, így szeretnék további tevékenységeket is behívni a NaposHoldas Meseházba, mint pl szülőklub, gyermek és felnőtt jóga, judo, hétfégi gyermekfelügyelet, születésnap i zsúrok, ünnepek stb...

- Egy családi bölcsőde, tanoda milyen plusz „szolgáltatást” nyújt a szülők részére? Figyelembe véve, hogy sajátos nevelési igényű gyermekekkel is foglalkoznak, ahol integráltan együtt nevelődnek a gyermekek.

- Egy olyan hely, ahol örömteli a gyermekkor, ahol van időnk egymásra. Együtt gondolkodunk, együtt fedezzük fel a világot. Intenzíven foglalkozunk a gyerekek

- Nagyon fontosnak tartom, hogy a gyermekek a saját tapasztalásukon ismerjék meg a világot, A Duna-parton begyűjtjük a terméseket, leveleket kavicsokat, megbeszéljük mit hogyan neveznek, aztán készíthet belőle valamit és hazaviheti mint ajándék. Szabadságra, kreativitásra neveljük őket amitől magabiztos felnőtté válhat.

- Mennyire veszi igénybe terve szerint a szülőket, esetleg a saját családtagjait is?

- A férjem rengeteget segít, segített ennek a vállalkozásnak az elindításában! A marketing részét teljes mértékben ő menezseli, ebben nagy szerencsém van, mert a foglalkozása grafikus designer. Természetesen édesanyám, nagynéném szakmailag segít mindenben és édesapám. Nagyszüle-

lyen felléptek nemcsak itthon de sok helyen az országban. Díjak sokaságát kapták meg a teljesítményükért. A szerk. Forrás: Sérültekért Alapítvány internet.)

Megfigyeltem édesanyám és nagynéném drámaóráit és azt, hogyan készül a koreográfia. Sehol még nem éreztem ennyi szeretetet, odaadást és törődést. Mindig közel állt hozzám a mozgás, a színház a drámapedagógia. Ezért is azonnal megfogott, hogy ezeket összegyúrva alkothatok. Egy idő után szívesen bekapcsolódtam a koreográfia készítésbe. Már közel öt éve, hogy a saját ötleteim is színpadra kerültek.

Nagyon élvezem a közös munkát és, hogy felhívhatom az emberek figyelmét arra, hogy egy érintés, egy tekintet mennyi

mentális állapotával. A kíváncsiságukra alapozunk a drámapedagógia, meseterápia, zenei nevelés segítségével.

A gyermekeknek még fejlődik a képzeleterejük, ritmusérzékük, illetve szociálisan is érzékenyebbek lesznek, gyorsabban illeszkednek be egy idegen társaságba. A kis létszámnak köszönhetően egyénre szabott a szolgáltatás. Hagyjuk a gyereket gyerekeknek maradni, hogy játsszon, rajzoljon, mozogjon, aktívan, tevélegesen vegyen részt saját fejlődésében, hiszen ilyenkor fejlődnek a legjobban.

- Melyek azok a fő szempontok, amelyekre építi a gyermekek nevelését?

im, testvéreim is mellettem álltak, támogattak mindenben!

- A közösségi oldalakon található fotók sok mindent elárulnak az emberről, például, hogy foglalkozik a Felhőjárókkal a Sérültek Alapítványánál.

- Már 16 éves koromban megismerkedtem ezekkel a különleges emberekkel, a „felhőjárókkal”.

(A Felhőjárók Drámacsoport 2003-ban jött létre. Tagjai 20-46 éves közötti felnőttek, akik értelmileg, illetve mozgásukban korlátozottak. Mivel a beszéddel nehezen kommunikálnak itt a mozdulatoké, a gesztusoké, a testbeszédé a főszerep. Számos he-

mindent tud elmondani. Mi egy igazi csapat vagyunk, akik igazi érzelmeket közvetítenek az emberek felé. Boldog vagyok, hogy ide tartozhatok. A célom, hogy a bölcsődében is éljek ezekkel a módszerekkel is.

*

Egy közösségben, ami lehet falu, város fontos a gyermekek jelenléte. Szomorú volt látni az üres utcákat, amúgy is olyan korban élünk, amikor az emberek szívesebben zárkóznak be és nemcsak most.

Öröm lesz látni a gyermekeket a Duna parton, a játszótéren, az utcán, hogy újra élet költözzön a gyerekekkel Óvárosba.

SZÁZHALOMBATTA

#helloBATTA

Kívül-belül gyönyörű, nívós és tartalmas kiadvány köszönti Százhalombatta várossá nyilvánításának 50. évfordulóját. A #helloBATTA című helytörténeti képeslap-könyv a Hamvas Béla Városi Könyvtár kiadásában jelent meg, az önkormányzat támogatásával. A szerzőkkel – Lehoczki Zsuzsanna helytörténésszel, a Magyar Földrajzi Múzeum munkatársával, és Balpataki Katalinnal, a „Matrica” Múzeum volt történészével – beszélgettünk.

- Hogyan született az a gyűjtemény, amely a kiadvány alapját adja?

- Lehoczki Zsuzsanna: Körülbelül húsz éve a családi fotók között találtam néhány lapot: az egyik a harangszentelést, a másik a templombelsőt ábrázolta, és néhány nagyon retró darabot a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat kiadásából. Ezek voltak a gyűjteményem első darabjai. A '90-es években megvettem a Véső-Jean-Rudy féle lapokat, de ezeket elkevertem sajnos. Most meg kinszenvedés ezek beszerzése, ugyanis még annyira újak, hogy gyakorlatilag senki nem gyűjti őket.

2010-ben fordult elő velem utoljára, hogy egy battai képeslapot nem vettem meg, leginkább az ára miatt. Utána képeztem egy „képeslap-alapot”, hogy ha bármilyen lap, bármilyen borsos áron feltűnne, ne legyen pénzügyi akadálya a gyűjtésnek. Azóta már vannak vidéki antikvárium-ból „beszállítóim”, akik ha kezükbe akad bármilyen battai lap, azonnal jelzik.

Már nem csak azért vásárolok képeslapot, mert nincs meg, van olyan, amiből 4-5 darabot is őrzök. Az is fontos, hogy ki írta, és kinek küldte. Így van Dezső István plébános, Matta Árpád, Wimpffen Mária által írt lapom is. Nem csak Magyarországon gyűjtök, hanem külföldi aukciós oldalokról is. Ott azért ritkán bukkannak fel battai lapok, de előfordul. Az egyik templomos képet például Franciaországból szereztem. Próbáltam a lehető legtöbb battai képeslap felkutatni, tehát az összes általam is-

mert, amely vagy közgyűjteményben vagy a saját gyűjteményemben megtalálható, az bekerült a könyvbe. Körülbelül 5-8 lapról tudom, hogy léteznek, de nem sikerült megszerezni. Még.

- Hogyan indult a közös munka?

Lehoczki Zsuzsanna: - Felhívtam Katit...

Balpataki Katalin: - Tavaly tavasszal keresett meg Zsuzsa, hogy van ez a gyűjtemény, és kellene valamit kezdeni vele. Elég-
gá határozott elképzelései voltak.

Lehoczki Zsuzsanna: - Első perctől kezdve tudtam, hogy a 20. század második felét Katival akarom megírni. Nem mondom, hogy nem tudtam volna, de valószínűleg sokkal görcsösebb lenne a szöveg.

Balpataki Katalin: - Nekem a munkából adódóan feladatomból volt a várostörténet kutatása, ismerete.

- Az valósult meg, amit elképzeltetek?

Balpataki Katalin: - Egy reprezentatív kiadványt szerettünk volna, amiben a képeken túl számtalan információt is kap az olvasó. Ez megvalósult.

Lehoczki Zsuzsanna: - Eredetileg nem csak képeslapok, hanem fotók is helyet kaptak volna a könyvben, sokkal bővebb történelmi háttérrel, információval. Amikor megkerestem meg Katit, hogy 2020 májusában ebből már könyvnek kellene lennie, megmutattam az ötleteimet, átgondoltuk, és rájöttünk, hogy egy év ehhez kevés. Így

maradtak a képeslapok, amikkel kapcsolatban szintén konkrét elképzeléseim voltak.

Balpataki Katalin: - Azt tudtuk, hogy a képeslapokat felhasználva olyan kiadványt hozhatunk létre, ami méltó ajándék, megemlékező kötet az 50. évfordulóra. A képeslapokon túl a különböző korszakokhoz passzoló újságcikkeket szerkesztettünk a könyvbe, amik árnyalják a településtörténetet.

- Mit talál az olvasó a kötetben? Milyen időszakot ölel fel?

Lehoczki Zsuzsanna: - Kicsivel több mint 120 évet: a 19. század végétől napjainkig. Bemutatja a háború előtti tipikus kis falut, templomokkal, iskolával, téglagyárral, és ami fontos: vasútállomással! Megismerhetjük a parcellázás kapcsán született dunafüredi képeslapokat. A Pannónia-pusztát ábrázoló, 1910-es években megjelent lapok egyértelműen reprezentációs céllal készültek. 1945 után a szocializmus vívmányai jelennek meg: az épülő iparváros, lehetőleg kerülve a templom-ábrázolásokat. Majd a '90 után, a Makovecz-templom felépültével ismét előtérbe kerül a templom. A 2000-es években, amelyik lapon nem egy templom látható, azon szinte biztos, hogy a Régészeti Park.

Balpataki Katalin: - A képeslapok – jellegükből adódóan – önreprezentáló kiadványok: ezt szeretnénk bemutatni, ezek vagyunk mi, ez a lakóhelyünk. Az 1-es számú általános iskola vagy 1975 után az Olajláng-émlékmű minden képeslapon megjelenik. Ez utóbbi még a rendszerváltás utániakon is. De például az iparosítás, a két nagyvállalat nem bukkan fel, mindössze egy lapon szerepel a finomítóról egy éjszakai felvétel. Ami állandó minden korszakban, az valamelyik Dunaparti rész. A képeslapokon és cikkeken keresztül az olvasó megismerheti Százhalombatta gazdag régészeti, történeti, néprajzi múltját, a társadalmi és politikai változásokat.

- Mi az, ami mégis kimaradt, és miért?

Lehoczki Zsuzsanna: - Két képeslap-sorozat maradt ki. Az egyik a Hamvas Béla Városi Könyvtár által 2006-ban megjelent Százalmi Kalendáriumhoz készült naptár egyes képei, amiket képeslapokra is nyomtattak. A másik sorozat Klimsa Artúr képviselőjelölt lapjai, melyet az önkormányzati választások kapcsán jelentetett meg. Mindkét sorozat azonos okból maradt ki: ezek reklámanyagként készültek. Persze a képeslapok úgy általában erre készülnek, de ezek kimondottan a városlakók vagy érdeklődők számára, tehát nem

kerültek kereskedelmi és postaforgalomba.

Balpataki Katalin: - Ezen kívül az az 5-8 darab maradt ki, amiket még nem sikerült megszerezni. Ezek elsősorban 1945 előtti-ek. Nem kizárt, hogy ezeken kívül is vannak még. Ha az ember egy fényképet megcímmez és bélyeggel ellát, akkor ugyanúgy fel lehet adni képeslapként. A „Matrica” Múzeum számára elküldtek egy megírt lapot, amit egy itt nyaraló hölgy írt az orvosának. Az orvos családja találta meg, így került hozzánk. Nem szép képeslap, de a falu egy részletét ábrázolja. Zsuzsa ezt a lapot például nem ismerte, de felismert rajta jeleket, amik arra utalnak, hogy egy sorozat darabja.

Lehoczki Zsuzsanna: - Ennek a képeslapnak a párját szereztem be Franciaországból. A Kati által említett lap az akkori Fő utcát ábrázolja, háttérben a templomtoronnyal, az enyémen a templom van. Mindkét képeslap azonos technikával és azonos minőségben készült, képeslapként megcímzett fénykép. Lehetséges, hogy több darab is készült. A könyvben ezek a 21-es és a 27-es lapok.

- Miről nincs képeslap, pedig „érdemelne”?

Lehoczki Zsuzsanna: - A szocializmus időszakából nincs képeslap a Zoltán hajóról és a Csónakházról. A mai lapok szerintem elég jól visszatükrözik a várost, de mindig szeretünk új képeslapokat szerezni a gyűjteménybe.

Balpataki Katalin: - Általában azt szokták bemutatni, ami a legújabb attrakciója a településnek. Azt gondolom, már megérett a város egy új képeslap kiadására. Rengeg olyan része van, ami képeslapra kívánkozik. Milyen kár például, hogy a nívódíjas főtérről nincs képeslap, pedig láttam erre alkalmas felvételeket.

- Ki adhatott vagy adhat ki battai képeslapokat?

Lehoczki Zsuzsanna: - A háború előtt magánszemélyek: Urbach Bernát, Matta Árpád, a helyi Hangya Szövetkezet és országos kiadók: Karinger, Monostory. 1950 és 1989 között szinte kizárólag a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat volt jogosult, majd 1990 óta ismét bárki megjelentethet képeslapot.

- Melyik képeslap vagy melyik történet a kedvencetek?

Lehoczki Zsuzsanna: - Én legjobban a Pannónia-pusztás lapokat szeretem, és persze a kúriához tartozó történeteket.

Balpataki Katalin: - Ha az „én korszakomat” nézem, nekem mindenképpen az Olajláng emlékművet ábrázoló lapok, amik gyönyörűen bemutatják, hogyan változott a környezete, hogyan vált főtérré. Jelentős időszakban volt a város szimbóluma. Konkrétan körbe van fotózva. Továbbá nagyon szeretem azokat, amiken köztéri szobrok láthatók: az Anya gyermekével (1974. Stöcker Károly alkotása –kozterkep.hu), vagy a Munkás szobor (1976. Varga Imre alkotása –kozterkep.hu) a rendelő előtti parkban. De a Pannónia-pusztai kúria, vagy a dunafüredi strand-részlet is nagyon látványos.

- Milyen forrásokból dolgoztatok?

Balpataki Katalin: - Leginkább saját korábbi írásainkból, tanulmányainkból, és az Arcanum Digitális Tudománytár oldaláról csemegéztünk régi újságcikkek között.

- Nagyon kellemes a kép és a szöveg aránya, és egyébként is jó kézbe venni a könyvet. A gazdag tartalom, igényes és kreatív formában jelenik meg. Így értettem az elején, hogy kívül-belül gyönyörű, nívós kiadvány. Kik segítették a szerkesztést, kit dicsér a megjelenés?

Lehoczki Zsuzsanna: Pálfi Anna volt a tartalmi szerkesztő és Kis Barnabás, grafikus találta ki a látványt. Amit mi megálmodtunk és amit nagyjából körvonalaztam Annának, ők ketten megvalósították. Csak jobban.

*

A könyv a Hamvas Béla Városi Könyvtárban megvásárolható 2900 forintért. A könyvtár Facebook-oldalán megtekinthetik Lehoczki Zsuzsanna előadását a képeslapkiadás 150 éves történetéről, valamint az Országos Könyvtári Napok keretében tartott #helloBATTÁ könyvbemutató felvételét.

László Anikó

Emlékeim Zalából

Távolba futó utak (folytatás)

A ma is Óvárosban élő Krisztián Ferencnével már készült beszélgetés, amikor életéről, pályafutásáról beszélt nekünk. Most arról a zalai kis faluról, Lipeszentadorjánról kérdeztem őt, ahol született, gyermek- és fiatal korában élt, melynek értékrendje meghatározó lett számára egész életében.

Szenteste, amikor beesteledett, a férfiak felmentek a dombra - a temető melletti magaslatra - ostort pattogtatni, csengővel csilingelni. Lehallatszott egészen a faluig. Talán a betlehemi pásztorok tiszteletére tették. Az öregek viszont azt mesélték, hogy a gonosz szellemeket űzik el az ostorcsatogatással.

Amikor elhangzott a második harangszó a falu elejéről – az Alvégről – elindultak az emberek a templom felé. A többiek csatlakoztak hozzájuk. Volt, aki hozott kislámpát, de nem volt általános. A templom lent volt a faluban.

Szenteste jött a Jézuska. Kicsi ajándék volt csak. Olyasmi, ami egyébként is kellett, egy pár zokni, szalag a hajba.

Arra emlékszem, régen még otthon főzött szaloncukor volt a karácsonyfán, a II. Világháború utáni években. Már egy héttel korábban el kezdtük készíteni a díszeket. Egész évben gyűjtöttük a cukorkás, csokis sztaniolpapírt, abba csomagoltuk be a diót. Lehettem 4-5 éves, amikor már lehetett venni a hagyományos – csoki máz nélküli – szaloncukrot. De akkor is csak pár szemet kaptunk. Nagyon kevés árucikket vásároltunk mi a boltban. A szükségleteinket megtermeltük.

A karácsony családi ünnep volt. A szilvesztert nem különösebben ünnepeltük. Este 10 órakor volt a templomban a hálaadás mise. Estére hurkát, kolbászt sütöttünk. Amikor kicsik voltunk otthon ünnepeltünk. Később nagylányként már mehettünk bálba.

Az Újév? Igen, január elseje nagy ünnep volt. Újévkor jöttek a fiúk köszönteni. Végig járták a házakat, ünnepi köszöntőt mondtak és megkorbácsolták a lányokat. Korbácsot készítettek hántolt fűzfavesszőből. A köszöntő így szólt: „Friss légy, jó légy, egészséges légy, beteges ne légy”. Kora reggel jöttek a fiúk, utána misére mentünk.

Vízkeresztkor lebontották a feldíszített fát, ezzel lett vége a karácsonyi ünnepkörnek. A pap végigjárta a házakat, megszentelte. Az ajtófélfára három betű került: GMB: Gáspár, Menyhért, Boldizsár a három királyok emlékére. Akkor gyűjtötték be a hívektől az éves egyházadót.

Utána esténként tollfosztóba mentünk, mindig más házhoz. Liba, kacsa, tyúk tolat is fosztottunk. Többnyire mindenkinek volt mindegyikből. A munka 10 óráig tartott, akkor összegyűjtötték a pihéket, elrámolgtak, asztalt terítettek és következett a kínálás. Főtt aszalt gyümölcs mindig volt. Sós kifli, pogácsa, édesbukta, valamilyen kelttészta. Volt, amikor szalonnát kaptunk kenyérral, babsalátát hagymával. Szokás volt nálunk, hogy vöröshagymás sült zsírt öntenek a babra és egy kis tökmagolajat. Azt is kenyérral ettük. A tollfosztás éjfélig tartott.

Jött a farsang. Fánkos ünnep volt. Napnyugta után indultunk. Az volt nálunk a divat, hogy maszkának öltöztünk, fiatalok, öregebbek egyaránt. Háztól házig jártunk.

Köszönni, megszólalni a maszkásoknak nem volt szabad, hogy ne ismerjék fel őket. Volt egy beengedőnk, aki beköszönt a családhoz: „Szabad-e bejönni a maszkásoknak?” Az volt a jó, ha nem ismertek föl bennünket. Úgy kellett felöltözni. A jelmezben táncoltunk, bolondoztunk. Nagy kérdés volt, ki van a maszka mögött?

Összejöttünk valamelyik házban 9-10 óra tájban, ahol muzsikálni tudó családtag volt. Mi a szomszédba Józsi bácsihoz mentünk. Akkor már levettük a fejünkről a maszkát, de a ruhánkat nem, nem öltöztünk át. Hajnalig táncoltunk. Énekelni nem volt szabad, mert Hamvazó szerdával kezdődik a Húsvéti nagyböjt. Ezzel ért véget a farsang.

*

Hamvazószerdán misére mentünk. Nagyböjt a húsvét előtti időszak. Nem volt nálunk túl szigorú. A pénteki böjtöt mindig megtartottuk. Háromszor étkeztünk, de húst nem fogyasztottunk ezen a napon. Mi pénteki napon is zsírral főztünk, nem olajjal.

A Húsvét előtti hét a Nagyhét időszaka. Egymást követték a szertartások. Egy héttel korábban már nem szólaltak meg a harangok - „a harangok Rómába mennek”. Csak kereplőt használtak.

A húsvét családi ünnep is, a keresztszülők, bérmaszülők, keresztyerek ünnep. Nálunk kötött komák voltak, ők lettek a keresztszülők. Húsvétvasárnapján - szent mise után - meghívtuk ünnepi ebédre a keresztszülőket, gyermekeikkel együtt. Ha vasárnap ők jöttek, akkor Húsvét hétfőn mi mentünk hozzájuk, vendégségbe. A keresztes bérmaszülők húsvétkor hoztak nekünk ajándékot: ruhát, vagy valami más hasznos dolgot. Illet a szüleimnek is viszonzni saját keresztyermeiknek.

A szokásos ünnepi fogások mellett: húsleves, sülték, tészták, volt mindig húsvéti sonka, tojás. Volt, amikor három családdal ünnepeltünk együtt. A férfiak ebéd után estig nótáztak. Előre megbeszéltük, mikor leszünk nálunk és náluk.

Még középiskolás korunkban is kaptunk tőlük ilyenkor ajándékot. Keresztanyámnak, keresztapámnak szólítottuk őket.

Általában a keresztszülők lettek később a násznagyok. Az én időmben ez már

megváltozott, de az esküvőre, lakodalomba hivatalosak voltak. Ilyenkor mindig nagy ajándékot hoztak. Akkor köszöntek el, mert felnőtt korunkig vállaltak értünk felelősséget, gondozást, törődést.

A gyermekeimnél már testvéreket hívtunk keresztszülőknél. A gyermekkorunkban ez abszolút nem volt szokás, divat.

*

Húsvét után megkezdődtek a tavaszi munkák. Szántottak, vetettek, ültettek. Volt egy hosszabb időszak, ami alatt semmi nem volt aratásig. Aratás és cséplés után volt az aratóbál. Az nagy bál volt. A kocsmáros szervezte a kocsmá udvarán. Amikor már megépült a művelődési ház, annak az udvarán tartották. Eljöttek a szomszéd falvakból is a bálozók. Búzakalászból fontak koszorúkat, azzal díszítették fel a bál helyszínét. Volt még bál farsangkor, búcsú napján, Katalin napon is. Szüreti bál, csak később lett nálunk, de felvonulás nem volt szokásban.

A falu búcsúja Kisasszonynapkor - szeptember 8-án - volt. Augusztusban születtem, Kisasszonynapkor kereszteltek. Így lettem Mária, Margit a keresztségben.

*

A társadalmi ünnepek közül egyedül március 15-ét ünnepeltük meg az iskolában, a szülőkkel együtt. Ott volt a megemlékezés.

- Milyen emlékeidre gondolsz vissza gyakran gyermek és fiatal korodból? Meghatározó benyomások, melyek elindítottak a felnőtt életed felé, megalapozták értékrendedet, beszélnél ezekről is?

- Nagyon szerettem olvasni. Az iskolában, később a művelődési házban – az iskolai könyvtár is odakerült - gazdag kínálat volt olvasnivalókból. Rengeteget olvastunk téli időben otthon. Öregek, fiatalok rendszeresen jártak oda könyvet kölcsönözni. Kezdetben otthon nem nagyon voltak saját könyveink, de később édesanyám is gyakran vásárolt könyveket. Iskolásként kötelező volt odajárni.

Amikor kisgyerekek voltunk, a felnőttek – anyám és nagyanym – sokat meséltek nekünk fejből is. Klasszikus Grimm mesék mellett kitalált történeteket is hallhattunk. Amikor lefeküdtünk közösen imádkoztunk:

„Én Istenem jó Istenem becsukódik már a szemem. De a tied nyitva Atyám, amíg alszom vigyázz reám. Vigyázz az én testvérekemre és az én jó szüleimre. Amíg a Nap újra felkel, csókolhassuk egymást reggel”. Imádkoztunk a Miatyánkot és az Üdvözlégy Máriát is minden este, a nagyszülőknél is, ha náluk aludtunk.

*

Mi nagycsaládban nőtünk fel. Mindig otthon voltak a családtagok. Nagyon nagy esemény volt, ha vendégek jöttek hozzánk. Búcsúkor a szüleim minden testvért meghívtak. Az ebéd a nagyanymnál szokott ilyenkor lenni. Nagy volt az udvar. A baromfi elkerített részen volt. A ház mellett az udvar lugassal volt befuttatva. Oda vittek 2-3 hosszú asztalt székekkel. A délelőtti mise után ott volt a családi összejövetel. Nagyanym és anyám nem jöttek misére, ők főztek.

Nekünk, gyerekeknek örökre emlékezetes marad a búcsúi ebéd. Minden vendégtől kaptunk valami kis ajándékot, lehet, csak

egy nyálókát. Mindegy volt mit.

A búcsúi nagy vendéglátások hatalmas nótázásokkal értek véget. Nekem feledhetetlen élmény volt, ahogy a lugas alatt kint ültünk együtt. Legtöbbször csak ezen a napon láttuk egymást, a nagyapám testvéreit, anyám szüleit, testvéreit, akik eljöttek.

*

Emlékezetesek maradnak nekem a falusi esküvők, lakodalmak. Legalább nyolc helyen voltam koszorúslány. Az én korosztályom és a nálunk egy-két évvel idősebbek sok koszorúslányt hívtak az esküvőre. Amikor végig mentünk a falun, volt, amikor 10 koszorúslány volt a menyasszony mögött. 2-3 napos lakodalmak voltak akkor.

*

A falubeli lányokkal nagyon jó barátságban voltunk. Vasárnap délután együtt sétáltunk az utcán. Az idősebb lányok tanítottak bennünket arra, hogyan viselkedjünk a fiúkkal. Ne legyünk naivak, védettek legyünk. Hogyan viselkedjünk, ha beszélgetünk velük vagy bálba megyünk. Mi illik, ha felkérnek táncolni vagy szerenádokat adnak. Miért szólnak meg bennünket a felnőttek?

A szüleink mindenhová elvittek bennünket, bárhová mentek. Amikor még a nagyszüleimnél laktunk előfordult, hogy a nagyanym vigyázott rám és a testvéremre, de amikor saját házba költöztünk, a szüleimmel voltunk mindenkor.

Ha édesanyám a földekre ment dolgozni, vitt bennünket. Az állatokat etetni, gondozni vele mentünk. Amikor süttött, főzött is vele voltunk. Akkor feladatot kaptunk, amit el tudtunk látni. Azt mondta: Menj le kislányom a pincébe és hozz fel nekem sárgarépát. Így adták át azt a tudást, életformát, hogy felnőttként önálló, önellátó legyünk.

Ha kukoricát morzsoltak és mi még

nagyon picik voltunk, az volt a játék, megkaptuk a csutkát építeni. Abban viszont segítettek.

Aratás után más kislányokkal együtt kihajtottuk a tarlóra a libákat, kacskákat, hogy felszedjék az elhullott gabona kalászatokat, szemeket. Anyukám mindig készített nekem bajszos kukoricából hajjas babát. Bekötöttem kendővel a fejét. Azzal játszottunk kint a tarlón a társaimmal, míg az állatok lelegtek.

Nem úgy játszottak velünk a szüleink, mint most a felnőttek a gyermekekkel. Csak télen társasoztunk - malmoztunk -, akkor volt rá idő. De sohasem küldtek el, ha vendégek voltak, vagy bármit dolgoztak. Mindig ott voltunk körülöttük. Kártyázni csak a felnőttek szoktak, mi gyerekek nem.

Ha káposztasavanyítás volt, segítettek a szomszéd asszonyok egymásnak. Kézzel vágták vékony szájakra a káposztafejeket. Hárman-négyen is, akár egész nap. Volt egy nagy káposztás hordó, abba rakták. Mi pedig ott lábatlankodtunk a pincében egész nap körülöttük. Este jöttek a férfiak taposni, áldomást inni.

Télen a fő étkezésünk a krumpli, a savanyított káposzta, a savanyított kerékrépa volt. Káposztát megöntve tökmagolajjal szinte minden nap ettünk, este sültkrumplihoz. Picire vágott hagymát szokott még anyu rátenni. Készített hagymás babsalátát is. Termeltünk fekete retket, amit szintén egész télen fogyasztottunk.

Szárítottunk gyümölcsöket: almát, körtét, szőlőkörtét, szilvát. Anyám textilzacskókban tárolta a padláson. Főve vagy csak úgy magában fogyasztottuk. Őszibarack nálunk nem termett. Cseresznyét, meggyet nem aszalták.

*

Mindig ott voltunk anyám, apám körül. Az egy teljesen más világ volt. A szülők szerették a gyerekeket. Azt hoztuk magunkkal, amit kaptunk. Nem a bölcsőde, az óvónéni, a dajka nevelt bennünket és a reggeltől estig tartó iskola. A szülő jószíval alig látja ma saját gyermekét. Másfajta mintát kaptunk. Anyám bár nem dolgozott munkahelyen, megtermelt mindent. Megkaptunk mindent a családban, ami igazán fontos volt. És anyukám mindig velünk volt.

Ha elmentünk valakinek a háza előtt, nem fordult elő, hogy meg ne szólított volna. Két szót ne váltott volna velünk. Erre mindig volt idejük. A faluban valóban tudtak mindent egymásról az emberek, de nem éreztük pletykának. Tudtuk, kinél lesz esküvő, kisbaba, hol van beteg? Az asszonyok, ha beteg volt valakinek a családjában vagy nagyon öreg, a szomszédok, közelállók elmentek hozzá látogatóba, beszélgetni.

Szép szokások voltak ezek. Ezek adták meg a faluban azt a fajta összetartozást, amivel nem bántották egymást. Nem csúfolták a másikat. A falunak megvolt a hierarchiája és mindenki tiszteletben tartotta. Mindenki tudta ki a rendes család, a takarékos. Nem azért mert gazdag, de lehetett segítségért fordulni hozzájuk. Nem

különültek el. Segítették azokat, akik szegényebbek voltak. Tudtuk, ki az iszákos és soha nincs pénzük. Hol keres a férfi, de az asszonynak kifolyik a kezéből a pénz. Egy ilyen családban volt három vásott, verekedős fiú. Az iskolából sorban állítva indultak haza a gyerekek az Al-végre és Fő-végre. Előfordult, hogy valamelyik fiú verekedni kezdett. Ha arra járt felnőtt, rendreutasítot-

ta. Megvédte a mások gyermekét is. A tanítónő másnap megkérdezte a gyerekektől mindenki rendben hazaért? Nem volt semmi baj az úton? Egymás iránti felelősségre neveltek.

Úgy működött a falu, mindenkinek volt benne egy kicsi hely. A lakodalomra összehordták a főzéshez valót. Tudtuk, kit hívunk szüretelni, kihez megyünk vissza. A család-

gyermek születnek. Ha szegénységben nevelték sem volt vele semmi baj. Ennivaló, egy-egy ruha mindig volt.

Anyukám ruhájából Malvin néni kivágta a jó részeket és abból varrt nekem kis ruhát, ami fillérekbe került. Kifordította a kabátot és lett belőle másik. Találékonyak voltak. Nem mindenért adtak ki pénzt. Nem az számított, kinek mennyi pénze van?

Mindig volt, aki a papot vasárnap, ünnepeken meghívta ebédre. Sokkal nagyobb tisztelet volt az emberekben egymás iránt. Örültek, ha férjhez ment valamelyik családban egy lány, ha gyermek született. Bánkódtak, ha valakinek kedves hozzátartozója meghalt. Nem emlékszem arra, hogy az emberek kivagyiságoskodtak volna. Hosszú Gizi néniéknek sok földjük volt, szép házuk. Jómódban éltek. Mindig lehetett hozzá menni egy kis süteményért. Mindenki rendes volt. Ha tudta, hogy egy szegény családban beteg van, vitt nekik ételt, tejet ingyen. Vagy tudta, nagyon szegények és kigyerek van a családban.

A gazdag családok nem csak maguknak tartották meg a gazdagságukat, szívesen segítettek másokon. A férje Pali bácsi sok munkája mellett - két fogata volt - bárki hozzá fordult elment meghuzatni (beekézni) a kukoricáját. Csak lovat kellett vezetni. Ha nekünk segített, anyám kapálással adta a munkáját vissza.

A szomszédokkal nagyon jóban voltunk. Az asszonyok megbeszélték egymással, mit főznek, mi van a gyerekekkel? A szomszéd olyan volt, mint a rokon család. Soha nem veszekedtünk, szomszédokkal soha. Amije volt átadta, kölcsönadta, ami nekünk volt ugyanígy. Összejártunk egymáshoz mi gyerekek is.

Szegedinác Anna

Jankovits Márta

Novemberi hó

elbeszélés

Százhalombatta, 1977. november vége

Nincs szomorúbb hónap, mint a november. Az októberben lehulló levelek már nem zizegnek a talpunk alatt, hanem szürke, málló csúszós anyaggá állnak össze. A nap is ritkán tör át a lehulló ködön, ami eltakarja az aransárga őszi színeket.

A fiatal férfi fázósan húzta szorosabbra a szövet télikabátját, ami igencsak vékonyak bizonyult még novemberben is. Úgy érezte, hogy még a csontjai is reszketnek. Bizott abban, hogy legalább a vasúti váróteremben fűtenek, mert Pesttől hideg kocsiiban utazott. Reménykedve nyitott be az ajtón, de csalatkozni kellett. A fekete vaskályha némán állt az egyik sarokban, inkább hideget árasztott, mint meleget. A nagyjéfével jött Százhalombattáig, tudva ilyenkor már nem vág neki a négy kilométeres útnak a faluig. Ahogy várta a váróterem üres volt ilyen késői órán. A falak mellett U-alakban lévő padok egyikére rakta le a kevés csomagját, közel a kályhához, várva egyszer csak begyűjt valaki. A hidegben még jobban érezte a dohány, az emberi veríték erős szagát, ami minden váróterem sajátja volt.

A vasutas a középső nagy fehér ajtón nyitott be, ami átvezetett egy folyosóra, majd a nem dohányzó váróba.

- Hát maga jó ember! Azt hittem, hogy mindenki elment, aki az utolsó vonattal jött. Vagy menni akar? Csak hajnalban indul az első Pest felé.

- Nem én is most jöttem, de nagyon fáradt vagyok. A faluba igyekszem, de csak reggel indulnék.

- Hát az nagy baj – rázta a fejét a vasutas – mert én bezárom az ajtót. Itt nem maradhat.

- Nagyon messziről jöttem, hogy lássam még a nagyanyámat. Levelet kaptam, hogy ha látni akarom még, jöjjenek haza. Biztosan ismeri is – próbálkozott a férfi – a faluban lakik.

- Én biztosan nem, mert életemben nem jártam ott. Ercsiből járok át, de csak helyettesíték, mert beteg az itteni kolléga.

Valami lehetett a fiatal férfi hangjában vagy a tekintetében, ami elgondolkodtatta a vasutast.

- Tudja mit? Ma itt leszek egész éjjel, bent az irodában. Látom, nagyon fázik. Főzök egy jó forró teát, aztán hozok be szentet meg fát. Gyűjtsen be! Alhat is a padon reggelig.

A nagy ormótlan vaskályha nehezen melegedett be, de ha igen ontotta a hőséget, szinte otthonossá varázsolta a rideg várótermet. A férfi levette a kabátját, az egyik felét maga alá téve a más felével betakarózott. A csomagja jó volt párnának. A vasutas csak egy lámpát hagyott égve, így hamar elszenderült.

A bejárati ajtó csapódására ijedt fel, ahol először csak egy alakot látott, aki zajosan söpörte le magáról a havat. Hangosan

topogott a fekete gazdacsizmájával, hogy lerázza róla a ráta-padt havat. Levette a szürke bundagalléros kabátját és fejről a fekete bundás sapkát. Komótosan lerázta onnan is a havat, a csomagját lerakta a padra, csak utána nézett körül.

- Hát maga, hogyan került ide ilyen késői órán? – kérdezte köszönés helyett.

- Azt gondoltam nem talállok itt senkit. Még szerencse, hogy maga itt van, mert lehet, hogy bezárják a várótermet éjszakára.

- Jó éjszakát magának is. Az utolsó vonattal jöttem Pestről. A vasutas megengedte, hogy itt éjszakázzak, aztán reggel indulok a faluba. Hát maga?

- Én meg megyek az elsővel Érdig, onnan meg Tárnokig.

- Aztán miért ilyen korán, hiszen az első vonat csak hajnalban jön, azt mondta a vasutas.

- Igen, de láttam, hogy jön a hó, így aztán időben elindultam a faluból.

- Mi volt olyan fontos, hogy neki induljon ebben az időben. Mikor én jöttem még csak szálingózott a hó, de látom most már egész sűrűn esik. Talán reggelre akkora lesz, hogy még a vonatok sem járnak.

- A vonatok? Azt a vasút eltakarítja, de az utakat nem. Talán itt ragadunk mindketten. Aztán hozott-e valami ennyivaló félét?

- Hoztam bizony, kenyeret, kolbászt, meg egy üveg bort.

- Nálam meg van egy-két üveg jóféle szilvapálinka. Öregapám mondta, hogy „télen, kenyér meg pálinka nélkül soha ne indulj el fiam! „, Igyon csak nyugodtan, én már pálinkát nem iszom a fekélyem miatt. Borból is csak keveset. A szomszédnak viszem, aki vigyáz, nehogy betörjenek, mikor nem vagyunk ott. Tudja, van egy kis szőlőnk Tárnokon, meg borospince.

- Igaza lehetett a nagypapának, de annyit beszélt már, hogy egészen megéheztem.

Az öregember és a fiatal férfi békés egyetértésben falatoztak, itták a bort.

- Aztán öcsém, ha szabad így szólítanom, mi végből jött Bataára ilyen zimankós időben? Ugyan tagnap még esett ez az utálatos apró szemű őszi eső, de az idén hamar jött a hó. Ezért is megyek Tárnokra. Van ott egy kis szőlőm meg egy pince. Borért megyek, mert ha ilyen hideg lesz, Mikulás után levágom az egyik disznót. A másikat meg januárban. Ha már ilyen jól összejöttünk, Sándor a nevem.

- Én meg a nagyanyámhoz jöttem, egyébként Gábor a nevem. Levelet kaptam, hogy nincs jól. Tavaly mikor itt voltam, még jó erőben láttam, de most írt, hogy jöjjenek haza, mert gyengének érzi magát, és valamit el akar mondani. Komoly dolog lehetett, hogy nem tudott várni velem.

Gyerekkoromban sokat voltam nála, de apám messzire köl-

tözött Pécs mellé, mert ott dolgozott a bányában.

- És az édesanyja?

- Meghalt mikor én születtem. Nagyanyám soha nem heverte ki a halálát. Nála voltam három éves koromig, aztán apám újra házasodott és elvitt magával. Nagypám ott maradt a háborúban. Még 1943-ban elesett az orosz fronton. Valamikor – mesélte nagyanyám, egy tanyán laktunk, aztán valamiért anyám halála után leköltöztünk a faluba.

Az öregember nézte a fiatal és nagyon ismerősnek találta, de tudta, hogy sohasem találkozott vele. De mégis, csak akkor még a pólóban feküdt. Azon a 33 évvel ezelőtti napon, amit azóta sem tudott elfelejteni. Most itt fekszik előtte a padon ezen a novemberi havas éjszakán. Összehozta őket a sors, a véletlen, bár Sándor az ilyesmiben nemigen hitt.

- Tudja mit? Aludjon még egy kicsit. Van idő, majd én felébrezsem, ha megjött a vonat és elindulhat a faluba.

Leült kissé távolabb a padra és gondolatai visszazálltak arra a régi napra, mikor utoljára látta a most nyugodtan alvó fiút.

Százhalombatta, 1944. december

Már hetek óta lóttek Tököl felől, mindenki tudta a faluban, hogy közeledik a front. A németek beásták magukat a Matta hegy oldalába, mert onnan nagyon jól lehetett látni a túlsó partot. Szerencsére nem volt olyan farkasordító hideg, mint az előző télen., de azért a tél nem tagadta meg magát. 1943-ban olyan sok hó esett, hogy ha valaki meghalt, és el kellett dobálni a havat a temető felé vezető úton, két méteres lett a hófal.

1944. Mikuláskor aztán megindultak az oroszok, át a Dunán. Nem számított a jéghideg víz, a helyenként összeálló jégdarabok. Kötelet feszítettek ki a két part között úgy jöttek át. Rengeteg halottat sodort el a víz.

Beköltöztek a házakba, az ott lakók a hegy alatti pincékben kerestek menedéket a bombázások elől.

Sándor soha nem lakott a faluban, de gyakran járt be vásárolni, tejet leadni a gyűjtőbe. Majdnem Érd határában volt egy kis tanyája lóval, tehénnel, disznóval. Egyedül élt, apja, anyja már évek óta kiköltözött a temetőbe.

Szeretett egyedül lenni, ezért is nem házasodott meg, pedig fiatalabb korában a lányok, később az özvegyen maradt asszonyok is szemet vetettek rá. Jó partinak számított, földdel, jószággal. Csendes embernek ismerték, de a háború után még az eddigénél is visszavonultabban élt.

Nem messze tőle volt egy másik kis tanya, ott élt egy lány a szüleivel. Idővel férjhez ment, de jött a háború és a férjét bevonultatták, ahogyan az apját is. Nagyon fiatalom ment férjhez, a fiú is alig volt húsz éves.

Ott maradt a két asszony egyedül a tanyán. Az anya és a majd kilencedik hónapban lévő leánya.

Míg a férfiak otthon voltak ritkán látogatott át a szomszéd tanyára. Ahogy kitört a háború a két férfi az elsők között kapta meg a behívót. 1939-ben a sorköteles időt 21 évesről levítették 19 évre. Ritkán kaptak a frontról szabadságot, egy ilyen alkalmal a fiatalasszony várandós lett.

Kora szerint Sándornak is be kellett volna vonulni, de sorozáskor kiderült a gyomorfekélye. Pár éve már kínlódott vele,

főleg ősszel jött elő a gyomorfájás, de felmentették véglegesen a katonaság alól. Akkor került közelebb a szomszédaihoz, áthívták a nehezebb munkára. Viszonzásul ők is segítettek, amiben tudtak. Gyakran ottmaradt ebédre, vagy házi süteményre.

Azon a napon 1945. januárban Sándor - soha nem felejtette el azt a napot - egy orosz katona közeledett a tanya felé. Már messziről látszott, hogy tántorog az úton, az is furcsa volt, hogy egyedül jön. Eltvedhetett, mert mióta átjöttek a Dunán kettesével járták a házakat, németeket keresve. Ellenséget nem találtak, mert a németek már az átkelés előtt elhagyták a falut, de élelmiszert igen, főleg szeszes italt. Sándornak a szénapadláson volt dolga, ahonnan jól látta mi történik. A két asszony a konyhában főzött, mikor a katona rájuk törte az ajtót. Először csak kiabált, hogy „dava, dava!”, hogy gyorsan adjanak valószínű enivalót, mert elébe tettek kenyeret meg szalonnát. Bort is adtak, ami még megmaradt. A katona csak ivott és egyre részegebb lett. Most már nemcsak enivaló kellett neki, hanem nő is. Az anya próbálta valamilyen ürüggyel kiküldeni a lányt, de a katona nem engedte. Bevitte a szobába és megtette, amit megtett. Nem nézett az semmit, azt sem, hogy a fiatal nő gyermeket vár. A szobaajtót bezárta, hogy az anya nem tudjon bemenni. Kiabáltak mindketten segítségért, de hiába. Reggelre megszületett a gyerek korábban, mint kellett volna, de az anyja nem élte túl.

Sándor mikor látta, hogy elmegy a katona lemászott hátul a padlásról és elsietett haza. Késő délután volt, mikor a nagyanyja áthozta az újszülöttet.

- Sándor maga nem is tudja mi történt. Persze, hogy nem, mert akkor segített volna. Jött egy katona és megerőszkolta a lányomat, pedig láthatta, hogy gyereket vár. Kiabáltam, hogy vigyen engem, de nem kellettem neki, csak a fiatal. Aztán megszületett a fiú. Kicsit gyengécske még, mert korábban jött, de a lányom nem élte túl a szülést.

- Nem, én nem hallottam semmit. Végeztem a munkával és elindultam haza.

Ez év tavaszán véget ért a háború, de csak a kisfiú apja tért haza. Ketten özvegyültek meg, az idősebb asszony és a fiatal férfi.

Sándor még a háború utolsó hónapjaiban átjárt segíteni, de ételt, italt soha többé nem fogadott el. Nagyon megkönnyebült, mikor a szomszédok eladták a tanyát. Az apa a fiával Pécsre ment dolgozni, az asszony leköltözött a faluba. Sándor még kevesebbet járt le, csak ha nagyon muszáj volt.

Százhalombatta, 1977. november vége

Sándor nézte az alvó fiút, miután gondolatai visszatértek a múltból. Nézte a kopott kabátot, a hátizsákot. A keze bár fiatal volt, kemény munkáról árulkodott.

- Biztosan bányász, mint az apja – de ezt csak gondolta.

Egészen soha nem tudta elfelejteni azt a régi téli napot. Az első években gyakran álmódott róla, hallotta a lányt könyörögni, hogy hagyja békén a katona, hiszem gyereket vár. Hallotta a másik asszonyt, hogy veri a zárt ajtót. Ilyenkor csuromvizesen ébredt és forgolódott hajnalig. Évekig azzal vigasztalta magát, hogy ha közbelép a katona biztosan, agyonlövi. Aztán, hogy talán mégis lett volna olyan helyzet, hogy megakadályozza a legrosszabbat.

Igazából akkor nyugodott meg, mikor eladták a tanyát, és idegenek költöztek a szomszédjába, de valahol a lelke mélyén hibásnak érezte magát.

Később a faluban mesélték a népek, hogy a szomszéd lánya nem az egyedüli volt, többen meghaltak. Volt, akit agyonlőttek, kifosztottak. A német, orosz, magyar katonák váltották egymást, attól függően, hogy hol állt a front. Több ház is kapott belövést, sokan megsebesültek. Ezt hallva kicsit felmentette magát, hiszen más sem tudta a szörnyűségeket megakadályozni. Sándor készített magának egy földbe vájt bunkert, a légiriadókát ott vészelte át. Az élelmiszert elrejtette, de szerencséjére nagyon kiesett a tanya a faluból, nemigen járt arra senki, csak az az egy, aki a nagy bajt okozta.

A háború után minden erejét a munkába fektette, hajnalban kelt, késő estig nem állt meg. Idővel vett egy öreg traktort azzal szántott nem lóval. Termelt, amit csak tudott, búzát, kukoricát, sárgarépat, zöldséget, ami azon a földön megtermett. Tartott tehenet, disznót, tyúkokat. A falusiak idővel feljártak hozzá a hegyre tejért, tojásért, zöldségért, télen sokszor vágott disznót annak a húsáért, hurkáért, kolbászáért. Az asszonyok a faluban gyakran mondogatták, hogy „kiért dolgozik ez a Sándor, hiszen se kutyája, se macskája”?

1948-ban mikor úgy látszott rendeződik az élete, jó volt a termés, szaporodtak az állatai, még azt is tervbe vette, hogy gépeket vesz, könnyíteni a munkáját, de az állam a földek, a jószágok után kötelezte a gazdákat személyre szólóan, hogy amit termel, abból csak annyit tarthat meg, amennyire szüksége van, a többit szolgáltassa be. Minden vágáshoz engedély kellett, így aztán elhatározta, hogy inkább hagyja veszendőbe menni a tanyát. Nem pótolta a jószágot, pár baromfit tartott, meg a ház körüli földön, ami a konyhába kellett. A traktor ott állt a fészker alatt, már olyan rossz volt, hogy az államnak sem kellett.

Esténként vacsora után megivott egy – két liter bort, amitől aztán napokig görcsölt a gyomra.

- Ennél rosszabb már nem is lehetne – mondogatta gyakran magában, de nagyot tévedett. Híre jött, hogy az állam elveszi a földet, a jószágot. Már 1951-ben járták a falut idegen emberek, hogy rábeszéljék a gazdákat lépjenek be a közösbe. Sándorhoz is eljutottak a tanyára, de látva, hogy egypár tyúkon kívül más jószágot nem találtak békében hagyták. Akkor elkerülte a falut a téjesítés, de 1959-ben már nem. Addigra Sándor újra talpra állt, vett lovat, tehenet, disznót, bevetette a földet, mert 1956. után megszűnt a beszolgáltatás.

A harcok elkerülték Százhalombattát, néhány embert börtönbe zártak „lázításért”, de Sándor csak a rádióból tudta, mi történik Pesten. Megint elrejtette az élelmiszert, mert azt beszéltek a faluban, hogy „jönnek az oroszok”

Az asszonyok összehakolták a ruhákat, ágyneműt, és felvítették a pincékbe, ahol a háború alatt átvészelték a bombázásokat. Az oroszok nem jöttek Battára, viszont sokan a harcok miatt disszidáltak. Sándort is megkísértette a gondolat, hogy ő is elmegy valahova jó messzire, de mégis itthon maradt.

Akiket lecsuktak, hónapok múlva hazatértek, és megint úgy látszott rendeződik az élet, míg eljött 1959. Az öltönyösök újra megjelentek, és most már nem volt mese. Rendelet kötelezte a gazdákat, hogy mindent, földet, jószágot vigyék be a közösbe.

Sándor most sem tiltakozott, emlékezett még, hogy mit meséltek a Pestre járók az orosz tankokról, a kivégzésekről. Tökölre betelepítettek egy egész szovjet katonai alakulatot, naponta köröztek a falu felett a szovjet katonai repülőgépek. Sándor belépett a téeszbe, bevitte a földjét, lovát, idővel kinevezték a jó munkája miatt brigádvezetőnek. Soha nem vett részt semmiben, nem lázadt az állam ellen, így megbízhatónak számított. Egy holdja maradt fent a hegyen, egy tehene, két disznója. Újra rendeződni látszott az élete, mert 1965-ben a falu legnagyobb meglepetésére Sándor elvett egy nálánál tíz évvel fiatalabb tárnoki özvegyasszonyt, Annát. Sugdostak is a faluban, hogy „Battán is található volna magának asszonyt, miért kellett ezért Tárnokig menni? „Jól elvoltak ketten a tanyán, sokat jártak Tárnokra, mert a feleségének volt ott egy jó darab szőlője. Pince is volt mellette, a bor is évről – évre jobban sikerült, amit eladott.

Egy dolog azonban nagyon hiányzott a gyerek. Hiába reménykedtek, csak nem sikerült. Egy este a felesége különös ötlettel állt elő.

- Sándor, úgy gondolom nekünk már nem lesz saját gyerekünk. Most még talán adnak nevelésre állami otthonból, de ha idősebbek leszünk már nem.

- Hát te honnan tudsz ennyi mindent az intézetis gyerekekről?

- Honnan, honnan? Utánanézttem, mert már jó ideje gondolkodom rajta. Nem szóltam, mert először elmentem gyereket nézni.

- Mit csináltál asszony? Mikor és hova mentél?

- Mikor húsvétra vásárolni menten Pestre. Pomázon van egy hatalmas gyerekotthon. Beszéltem az ottani igazgatóval. Kértem, hogy kicsi gyereket adjanak, ha lehet, hogy nálunk nőjön fel, de azt mondta, 5-6 éves gyerekeket adnak nevelőszülőkhöz, vagy annál idősebbeket. A piciket örökbe adják, mert nagyon sokan várnak gyerekekre.

Sándornak eszébe a kisfiú, aki azon a szörnyű reggelen született 1945-ben.

- Ma már 25 éves lehet. Régen nem láttam.

Néhanapján ha lement a faluba találkozott a régi szomszéd-asszonyával. Nyaranta egy kisfiút is látott vele, de mindig talált valami kifogást, hogy dolga van és elsietett.

- Egy gyerek? – nézett a feleségére és már nem is találta szörnyűnek a gondolatot, hogy más gyereket nevelje fel.

- Talán már ki is nézted magadnak?

- Nem én néztem ki, hanem ő engem. Az igazgató megengedte, hogy bemenjek a gyerekek közé. Ott láttam meg Krisztinát.

- Mit? Lányt?

- Lányt. Mi bajod van ezzel?

- Nem semmi, de mindig úgy gondoltam, ha valamikor gyerekem lesz az fiú lehet.

- Lányod lesz Sándor. Meglásd, szeretni fogod.

Két hónap múlva értesítést kaptak, hogy mehetnek a gyerekéért. Addig is többször meglátogatták Krisztit Pomázon, hogy egymáshoz szokjanak. Autóval mentek, mert közölték az intézetben, hogy rengeteg ruhát fog kapni a kislány.

Téli, tavaszi kabát, nyári, téli ruhák, sapkák, cipők, szandálok, minden, ami kell. Az autó hátulja tele lett ruhákkal. A kislány kerek arcú, sötét szemű, barna hajú, hízelkedős gyermek, aki Sándort hamar levette a lábáról. Már nem emlegette a fiút, pedig Krisztina igencsak próbára tette a türelmüket. Az első napokban még csendes volt és szófogadó, de ahogy beleszokott

az itteni életbe, előjött egy másik kislány. 1970. őszén került első osztályba. Az első napokban kiderült, hogy jó tanuló lesz, mert csupa piros pontot hozott haza, de az ellenőrző könyvben találtak egy beírást a tanítónőtől, hogy „Kedves szülők! Fáradjanak be az iskolába!” Mindketten bementek, ahol kiderült, hogy a kislány ellopott egy drága mikroszkópot. Azonnal észrevették, és kutatáskor megtalálták a táskájában. Hazaérve felelősségre vonták, de semmilyen megbánást nem tanúsított. Énekelgetett különböző ledér dalokat, amitől mindketten teljesen megdöbbenek.

- Sándor hallod mit énekel ez a gyerek? Nem érdekelte, hogy lopott, még a szeme sem rebtent. Holnap visszamegyek az intézetbe érdeklődni.

Hazatérve elmesélte, hogy Krisztina szülei profi tolvajok, olyan életet élnek, amiért Krisztinát állami gondozásba vették.

- Megkérdezted az igazgatót, hogy miért nem mondta meg, hogy milyen családból származik a gyerek? Mi lesz, ha ide jönnek a szülei?

- De igen, megkérdeztem. Nem mondják meg, mert akkor senkinek nem kellene intézetis gyerek. Egyébként gondolhattuk volna, hogy rendes családból nem adnak be gyereket. Ámbár beteg is lehet a szülő, vagy egyedülálló. Nem volt szerencsénk. Azt is mondta, hogy ismerte a kislány képességeit, esélyt akart neki adni, hogy jó helyre kerüljön.

- Azt is mondtad, hogy lopott?

- Igen, de erre azt mondta, hogy ezt látta otthon. Azért vagyunk nevelőszülők, hogy megneveljük. Türelmet kért, két hónapot, ha akkor is vissza akarjuk vinni, visszaveszik.

Azon az éjszakán egyikük sem aludt. Sándor forgolódott, míg felkelt és kiment az udvarra. Ilyenkor nagyon hiányzott a cigarettá meg a bor, de azt már az orvos akkor megtiltotta, mikor

kiderült a gyomorfekélye, amiért katonának sem vitték el. Leült az egyik kivágott fa törzsére és végiggondolta az életét.

Akkor ott most már belátja elfutott, hagyta a várandós aszszonyt megerőszakolni. Gyávaság volt, vagy önvédelem, ösztön, hogy életben akart maradni?

Mikor elvették mindenét, nem harcolt érte, beállt a sorba, pedig volt, olyan, aki megtette. 1956-ban ki sem tette a lábát a tanyáról, elmehetett volna, de itthon maradt. Akkor is gyáva volt valahol új életet kezdeni, tudva itthon milyen élete lesz. Ennyi év alatt soha nem gondolta így végig, de most a kislány miatt megtette. Most nem futamodhat meg az első kudarcnál. Felkelt és bement a szobába.

- Anna fent vagy?

- Igen, de látom, te sem tudsz aludni. Hol voltál?

- Az udvaron. Tudod végig gondoltam az életemet. Sokszor futamodtam meg, de most nem fogok. Ez a kislány, akármi lesz, itt marad. Biztosan lesz vele baj, de megbirkózunk vele. Végül is csak egy gyerek. Megmondta az igazgató, olyan lesz, amivé neveljük.

***

- Hát maga, hogyan került ide? - nyitott be a vasutas.

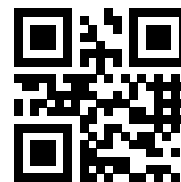
- Jöttem a hajnali vonathoz- riadt fel gondolataiból Sándor - megyek át Érdre. Beszélgettünk a fiúval, aztán elaludt. Hagyja még nagyon kimerült lehet. Hát lsten vele és köszönöm. Megyek, mert mindjárt jön a vonatom.

Sándor felvette a kabátját, fejébe nyomta a sapkát, hátára tette a demizsonos tarisznyát és elindult, még egyszer visszanezve az alvó fiúra, de nem a vonathoz, hanem haza a tanyára.

- Vár a feleségem, meg a lányom. Nem is kell annyira az a bor.

Százhalom Online

KÖZÖSSÉGI, KULTURÁLIS, KÖZÉLETI MAGAZIN

KEZDŐLAP

CIVIL KURÁZSI

ITT ÉS MOST

KEREKASZTAL

PORTRÉ

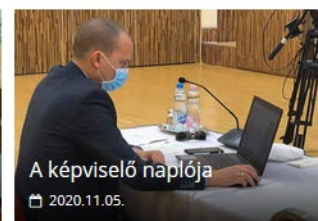
KULTÚRA

SZERBEK

EGYSZER VOLT

SZOMSZÉDOLÓ

ARCHÍV

Történetünk története

Historia Domus – Perjés Béla plébános feljegyzései (folyt.)

1955.

JANUÁR 1.

Ismét kettős ünnep. Szombat = újév. Vasárnap Jézus ünnepe. Meg is látszik a híveknek, hogy milyen jól esik nekik a kikapcsolódás a mindennapi gondokból és egy kicsit ünnepelni: lelkükkel törődni és pihenni.

JANUÁR 6.

Házszenelések. A tíz év alatt idén áldottam meg a legtöbb házat, mintegy 80-at. Az eddigi legtöbb 40 volt. Január 1.-én újesztendő napján jelentettem be a híveknek, hogy idén szeretném renoválni a templom belsejét is. Az 1945 évi háborús rombolások után, 1949-ben a templom tetőzetét javítottuk és most, de szép volna, ha sikerülne templomunk belsejét meleggé, meghitté, széppé tenni. Úgy láttam, hogy a hívek megértéssel és örömmel fogadták bejelentésemet és bízom benne, hogy a Jó Isten segítségével sikerülni is fog. Idén nem lesz bérmlás csak jövőre: addigra remélem, hogy templomunk már legnagyobb részt rendben is lesz. A mész egy részét már le is oldottuk a plébánia udvaron. Kiszállt az Egyházművészeti Tanács egyházmegyei vezetője, Kúthely úr, Halász Ervin titkár úrral és megadták a díszrelikviákat. Most aztán a művészekkel lehet letárgyalni az ügyet. Aztán a képviselőtestülettel jóváhagyatni és végül a hívek megajánlásait kérni.

FEBRUÁR 2.

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. Sokat gondolkodtam, hogy mikorra tegyem az ünnepélyes gyertyaszentelést. Tanácsolt ünnep – munkanap. A gyermekek az iskolában vannak. Végre úgy döntöttem, hogy reggel 7 órakor csendes szentmisét mondok és este ünnepi nagymise gyertyaszentelés. Bevált. Igaz, hogy reggel alig voltak, de az esti szentmise nagyon szép volt. Tele templom, ami ilyen ünnepen nem is volt. A pusztaiak is szépen bejöttek autóbusszal. – Megnyílt a Földműves Szövetkezet – átalakítva, új berendezéssel. Tárnyilagosan meg kell állapítani, hogy szép kényelmes. Most már csak az ellátás legyen jó és fo-

lyamatos. Mert bizony itt elég nagy hibák adódnak.

FEBRUÁR 23.

Egyházi látogatás – teljes melegegéléssel mind a hét részről. Deo sit gratias. Február 10-én, de előtte január 17-én megdörgés és villámlás volt záporosóval. Hát ebből mi fog kisülni? Milyen lesz az időjárás?

A megjelentetéshez köszönjük a százhalombattai Római Katolikus Plébánia együttműködését és segítségét. (A szerk.)

FEBRUÁR 28.

Voltam kivizsgáláson. – A mindennek alapja: gyomoridegesség. Hát szóval nálam is bevált, csak kissé furán teljesíttem a normát. 40-ig semmi, utána minden árt. Január óta nagyon rosszul érzem magam.

Erős diétát tartok. Majd attól rendbejövök valahogyan.

MÁRCIUS!

Új kormányprogram! Vagy még újabb? Malenkov lebukott – Nagy Imre megbetegedett. Mi lesz a következménye? Eszembe jut egy pesti mondás 1944-ben hallottam a légópincében, a utána a politika applikálta: Vigyázz Malvin, jön a kanyar!

MÁRCIUS 24.

Elkezdődött a nagybőjti lelkigyakorlat. Pödör László pusztaszabolcsi plébános tartotta. Rendkívül szép volt a hallgatók száma is, ügyes és kedves a lelkigyakorlat. A lelkigyakorlatot adó úr és a hívek is, én magam is nagyon meg voltunk elégedve a lelkigyakorlattal. Bárcsak legalább így menne mindig. Ezalatt az idő alatt Nagytétényben tartottam nagybőjti szentbeszédeket. Hát bizony többen is lehettek volna. Nagytétényben nem volt annyi hallgató, mint Battán. – Ercsiben nem voltam egyáltalán melegegélve. Például a nagylányok külön beszédén, ha 25-en voltak. Hát ennyi. Battán azt hiszem, hogy bármikor össze lehet szedni. Ez a kis hely nagy előnye. Ercsi! Itt kellett volna működnöm.

Isten akarata ... mondotta Püspök atya. Az isteni akarat nem így nyilvánul meg! Utódom, nagy áldozat helyettem. P. Horváth Feri nagyon rosszul érzi magát. Szomorú hely az az Ercsi. Anyagilag jobb lett volna, elegáns, szép hely: szóval az emberi vágyat kielégítő hely, de nem lettem volna lelkipásztor, csak hivatalnok, mert a papok véleményét szegény Feri is érzi, talán ő is ártatlanul.

ÁPRILIS 6.

A templomban hallgattam a lamentációkat. De régen hallottam már komoly, művészi előadást kis papoktól.

ÁPRILIS 9.

Nagyszombat. A feltámadási körmenet nagy sárban, de a hívek nagyon szép számú részvétele mellett zajlott le. Persze előtte a szokásos „hajítás”, a barátságos „megbeszélés” a Tamástanyán – de aztán mégis megvolt a körmenet. – Husvétvasárnapján

is zsúfolt templom. A triduum alatt Erdélyi István volt a vendégem.

ÁPRILIS 20.

Hó esett!

Husvétkor meghirdettem a templomfestést. A hívek jóindulattal és lelkesedéssel vették tudomással. Meglátszik a megajánlásokon is. Tárgyaltam Jenő festőművésszel és id. Pinte Lászlóval, akik a templomfestést vállalják. Amint a megajánlásokat összegyűjtöttem, már kezdetünk is.

ÁPRILIS 24.

Itt járt egy szélhámós, a kövesdi Nagy József festőművész. Azzal a mesével jött, hogy ő a front alatt itt sebesült meg Battán és akkor fogadalmat tett, hogy ennek a templomnak valami nagyon szépet fest. Nem nagyon hittem neki, de megcsinálta a tervrajzokat. Egy Margit-oltár és egy szent Imre oltár. Hát nagyon ügyes keze van. Mindenki, még a hozzáértőtől is el voltak a tervrajzoktól ragadtatva. Csodálatos szép, bájos arcai vannak! – kár, hogy szélhámós és így a szép kép csak szép álom maradt.

MÁJUS 8.

A május 1.-i állami ünnep miatt a búzaszentelő körmenet csak május 8-án volt megtartható. Pedig kár cirkuszolni, mert ettől igazán nem voltak többen a megemlékező vonuláson, sőt április 4-én se. Talán a leggyöngébbek voltak a 10 évem alatt. A búzaszentelés a Rontóék háza mellett volt.

MÁJUS 9.

Tartottam megbeszélést a templomfestésről. Felajánlottak segítséget és 3-4 napi ingyen munkát. Kőművesek, ácsok, bádógosok, stb. Nehéz még az állvány ügy, de remélem, hogy azt is össze tudjuk hozni.

MÁJUS 12-14.

Francska pusztán esténként B. István tartott szentbeszédet, nagy bőjti lelki gyakorlat pótlandó. Kedves volt a befejezés, nagy számmal áldoztak.

MÁJUS 16-17.18.

A könyörgés napokat templomunkban tartottuk meg.

MÁJUS 22.

Életbe lépett a nyári időszámítás. Idő! Hát az bizony förtelmesen pocskék. Állandó hideg és eső nincs. A búzaszenteléskor alig látszott a búza.

JÚNIUS 5.

Elsőáldozás vasárnapja. Az elsőáldozók száma 29. Olyan gyerek talán csak 1 vagy kettő volt, akít ne szülei vezettek volna az oltárhoz (rendezhetetlen házasságok), de több mint az 50%-ának az édesapja is áldozott. Kézenfogva vezették a szülők kicsinyeiket az Úr Jézushoz. Talán egyike volt a lehangulatossabb, legkedvesebb elsőáldozásnak. Nagyon szép fényképek vannak róla, egypárat beragasztok a Historia Domus lapjaira. Elsőáldozási reggeli volt utána a plébánián.

JÚNIUS 6.

Ma jártam fent Pusztán ismét a templomfestés ügyében, valamint hogy nem Papp László lesz a vállalkozó, mert nagyon drága. Dénes Tamás úr már a tervek egy részét át is adta, hogy az E. H.hoz jóváhagyás végett terjesszem fel.

JÚNIUS 8.

Szerda. A képviselőtestület rendkívüli gyűlésén elfogadták a 45.000- forintos templomrenoválási költségvetést.

JÚNIUS 10.

Székesfehérváron beszélgettük meg a templomrenoválás ügyét és a költségvetési jóváhagyás végett beküldtem illetve beadtam az Egyházmegyei Hatóságnak.

JÚNIUS 19.

Vasárnap. Ma kihirdettem a hitoktatási beiratkozásokat: június 24-én pénteken d.u. 2-6 és szombaton d.e. 8-1 óráig. Kíváncsi vagyok, hogy a „megváltott légkörben”, az „erős kéz” politikai irányzat alatt milyen arányú lesz a jelentkezés. A pusztán is, a templomban is kihirdettem, nagy feltűnő plakátokat tettem ki. Aki nem jár templomba, vagy hanyag és nemtörődöm, azzal aztán már nem tudom, hogy mit tegyek. Bár a falusi „hírszolgálat”, a pletyka szárnyán remélhetőleg a hitoktatási beiratkozás híre is eljut mindenkihez, de vannak felénk lelkesek és hanyagok is. Lelkiismeretem nyugodt, mert amit a rendeletek emgengedtek és az E. H megkívánt megtettem, viszont fölöslegesnek tartottam szemtelenül propagandázni, hogy tarthassam a tavalyi szép százalékot és a viszonylag nyugodt légkört megzavarjam, amikor ez fölösleges és hasztalan, mert eredményre sem a hanyagoknál, sem a félénkeknél nem vezet.

JÚNIUS 21.

Kedd. Megérkezett Megyéspüspök Úr jóváhagyása templomfestésünk költségvetését és terveit illetően. 1329/1955. sz alatt. A jó Isten nevében lehet neki kezdeni.

JÚNIUS 30.

A júniusi hónap a tárgyalások és szaladgálások hónapja volt a templomfestés ügyében. Dr. Dénes Jenő festőművésszel tárgyalok és próbálok megegyezni. Id. Pap László nem vállalja az iparművészi munkát. Úgy látszik, hogy ő nagy megrendelésekhez szokott ember. Nagy családja van, ő élni akar. Ez a jelige. Először beadott egy költségvetést 59.000 forintról. Aláírta Dénes Jenő nevével is. Ebben minden benne volt, amit Dénes Jenő és Sz. Nándor nyújt, csak az nem, amit neki kell csinálni. Egy ködös megjelölés: dekoratív festés. Hogy ez mennyire rugalmas kifejezés, az mutatja, hogy három nap múlva kezembem volt egy másik ajánlat 40.000 ft-os, - ugyanaz a kérés. Ezt nevezik magyarul „zsákba macskának”. Mikor aztán én elkészítettem egy szerződés tervezetet, amiben aztán szépen és pontosan körülírtam mindent (meddig kell olaj- márványozni, ajtók, ablakok, stb-stb.) ekkor már nem volt hajlandó aláírni. – így kerültem el a Dunafüreden lakó K. Antalhoz, aki Papp László alkalmazottja volt – 1 Papp már jelezte is neki a battai munkálatokat. – Először nagy örömmel vállalta a munkát – de aztán úgy látszik, hogy ráijeszthetett Papp László és visszakozott. Egyébként is sok helyen megnyilvánul a sátáni méreg és munka a templomfestés ellen. – De fáj egyeseknek!! – A szükséges össze kb. együtt van – megajánlásokban. Még papoknak is írtam. A volt battai lelkész válaszolt rá eddig egyedül. – Még csak anynyi pap Lászlóról: gyakorló katolikus ember!! Jó volt és üzlet egyeseknek a kereszténység.

JÚNIUS 3.

Templombúcsúnapja. Előttevaló este a szentségimádási órát töltött: Horváth Ferenc ercsii plébános. Elég kevesen voltak, de hát: minden kezdet nehéz. Ez az első próbálkozás, hogy egy kicsit lelkiebbé tegyük a búcsú napját. Az ünnepi szentmisét és szentbeszédet P. Horváth Ferenc tartotta. A hitoktatási beiratkozási eredmény a sokféle nehézség ellenére eddig 62%. Még hozzá kell számítani a bukottakat, akik csak szeptemberben tudnak beiratkozni és akkor azt hiszem, hogy meghaladjuk a tavalyit. Deo gratias! Búcsú napján 152 áldozó volt. (folytatjuk)

OTTHON CENTRUM

MAGYARORSZÁG LEGTÖBB IRODÁVAL ÉS LEGSZÉLESEBB INGATLANKÍNÁLATÁVAL RENDELKEZŐ HÁLÓZATA AZ INGATLANPIACON

Az Otthon Centrum 17 éves létezése óta a magyarországi lakóingatlan piac egyik vezető szereplőjévé vált és meghatározó szerepét azóta is őrzi. A cég, a fő profilját jelentő ingatlanközvetítésen túl, sokéves tapasztalattal rendelkezik hitelközvetítés, befektetési- és ingatlanfejlesztési tanácsadás terén. Százhalombattai belvárosi irodánk két éve nyílt és rengeteg díjat nyert el már a kezdetek óta, többek között a Kiváló induló iroda címet. Kiváló kapcsolatot ápolunk ügyfeleinkkel és büszkék vagyunk rá, hogy sok visszatérő ügyfelünk, valamint ajánlásunk van.

Keller Zsófia

irodavezető, franchise partner

Svájcban nőtem fel, 2 főiskolai diplomával rendelkezem és 4 éve élek Magyarországon. Ebből az első két évemet a

budapesti Otthon Centrumnál ingatlanszakértőként töltöttem. Ez után a Százhalombattai Otthon Centrum irodát nyitottam és vezetem közösen a párommal, Pátkai Zsolttal. Szeretek emberekkel foglalkozni, segíteni nekik a problémáik megoldásában és az ügyfelek igényeit összehangolni. A win-win-win helyzet, amikor mindenki elégedett, ez a legfontosabb számomra. Magyarország legjobb 15 ingatlanértékesítője közé tartozni, büszkeséggel tölt el. Folyamatosan tovább tanulok. Jelenleg egyetem szintű képzéseken veszek részt, mert elsődleges számomra a folytonos öné fejlesztés. A megbízhatóság, hitelesség, kölcsönös szimpátia és szakértői kép a legfontosabb számomra. Kedvenc szabadidő tevékenységem a kutyáimmal és a családommal sétálni, kirándulni.

Pátkai Zsolt

franchise partner

50 éve élek városunkban. 30 évet dolgoztam a Mol NyRt-ben, illetve jogelődjeiben. 24 év közéleti tevékenység van a hátam mögött. Ezek után 2019-ben váltottam, és nyitottuk az Otthon Centrum százhalombattai irodáját. Az elmúlt időszak tapasztalatait, előnyeit, kapcsolatait nagyban tudom kamatoztatni ebben az új élethelyzetben. Mindig szerettem az emberekkel foglalkozni, ügyes-bajos dol-

gaikon segíteni. Ez előtt is ez tettem, most is ez motivál! Egy ingatlan adás-vétele komoly feladat. Hiszem, hogy a munkánk értelme az elégedett ügyfelek arcára kiülő mosolyban olvasható.

Mészöly Tünde

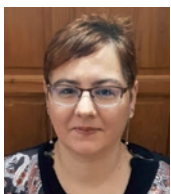
otthonzakértő

30 éve lakok Battán családommal. Közel 30 évig dolgoztam a szakmában, vegyész mérnökként a Dunai Finomítóban. Mol Hotels üzletágban külföldi hivatalos utakat intéztem a MOL-os dolgozóknak. TEMPO Egészségpénztárnak ügyfélszolgálatot vezettem. Ideje volt az újabb váltásnak az Otthon Centrumhoz, családom támogatását élvezve. Többször is elnyertem a Hónap Tanácsadója címet és büszke vagyok ügyfeleim belém vetett bizalmába. Nyitott, őszinte, barátságos embernek tartom magam. Szeretek az emberekkel foglalkozni, segíteni, támogatni őket. Hobbim a sport, zene, olvasás, kirándulás, valamint a két csodálatos kis unokámmal töltött idő.

Lelkes Ágnes

otthonzakértő

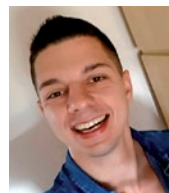

Az életem közel 20 éve az eladás bővületében telt, édesanyám szerint tőle örököltem kereskedelmi vénámat. Büszke vagyok arra, hogy a kereskedelem ágai között képes vagyok váltani, tanulni, változni és fejlődni. Férfjem és gyerekeim, ismerőseim mind erősen Százhalombatta városához kötnek engem. Nem vagyok jövőbe látó,

de tudásom és tapasztalatom kamatoztatva dolgozom, ami minden nappal gyarapszik, hiszen nincs két egyforma ingatlan eladás vagy -felvétel. Mivel ez egy érzékeny szakma, amiben emberek és családok élete munkája fekszik benne, így minden esetben igyekszem a legjobb tanácsot adni és megoldást kínálni. Szeretném, ha az ingatlan szakma elismerése a lelkiismeretes, hozzáértő munkánk által megbecsültebbé válhatna.

Kovács Előd

otthonzakértő

Precíz, humoros, közvetlen ember vagyok, szeretek horgászni, sportolni, de főleg bohóckodni. Szeretem ezt a szakmát, mert nap mint nap új embereket ismerhetek meg. Csodálatos érzéssel tölt el, mikor megbíznak bennem az eladóim és vevőim. Jó kapcsolatot ápolok velük. Céлом az, hogy minél több embernek segíthessek az otthona eladásában vagy megtalálásában és a végén mosolyt tudjak csalni az arcukra. Sok más megbízható szolgáltatót ismerek régi barátság révén, így teljes körű szolgáltatást tudok biztosítani kedves Ügyfeleimnek.

Hajagos Virág

otthontanácsadó

Százhalombattára 9 éves koromban költöztünk a családommal, az általános- és a középiskolát is itt végeztem el. Mindig is érdeklődtem az ingatlanszakértő szakma iránt, és ebben az évben végre úgy hozta az élet, hogy bele is tudtam vágni.

Szeretem, hogy itt minden nap különböző, sohasem unatkozom. Számomra nagyon fontosak az emberi kapcsolatok, és hogy segíteni tudjak másoknak. Itt végre lehetőségem van kamatoztatni ezeket az erősségeimet, és megtapasztalhatom, milyen, ha a magam ura lehetek.

Sifrik Tamás

otthontanácsadó

37 éves vagyok. 16 évet dolgoztam különböző ügyfélszolgálati munkakörökben. Szeretek az emberekkel kommunikálni, segíteni a felmerülő problémák megoldásában. Mindig is érdekelt az ingatlan szakma összetettsége, ezért úgy döntöttem, hogy az ügyfélszolgálat helyett Otthontanácsadóvá képezem magam. Hobbim az amerikai futball játévezetés, az olvasás, a kerékpározás, a túrázás és az ingatlan keresés. De a legfontosabb számomra a CSALÁDOM; nagyon várom, hogy 2021. áprilisban elvegyem végre életem szerelmét. Otthontanácsadóként számomra az a legfontosabb, hogy a lakást kereső ügyfeleim számára azt az OTTHONt találjam meg, ahova mindig jó érzéssel térhetnek haza egy fárasztó nap végén, az ingatlanukat eladni szándékozónak pedig segítsék abban, hogy a legértékesebb vagyonuk gazdára találjon, minden komplikáció nélkül.

“Legnagyobb cél pedig, itt, e földi létben; / Ember lenni mindég, minden körülményben.”

Az Otthon Centrum Százhalombatta csapata kíván Boldog Karácsonyt és egy Gazdag Új Évet!

HH-TC

HH-TC SUPER Kft.

Minden, ami a mindennapokhoz kell

VEGYESBOLT

Százhalombatta,
Piac tér 1.

- háztartási eszközök
- műanyag áru
- szőnyeg
- táska
- fehérnemű, zokni
- ajándék
- írószer
- papíráru

SUPER DISZKONT

Százhalombatta,
Kodály sétány 20. - Szolgáltatóház

- élelmiszer
- édességek
- kávé
- üdítő
- illatszerek
- tisztítószerek
- vegyiáru

Tel.: 06 30 319 8668 • E-mail: hhtc.kft@gmail.com

Facebook: HHTC SUPER Diszkont